

FINNPILOT PILOTAGE OY
VUOSIRAPORTTI 2018

1. JOHDANTO

- 1.1. Tehtävämme
- 1.2. Luotsaussanastoa
- 1.3. Vastuullisuuden johtaminen ja olennaisuus
- 1.4. Yritysvastuun raportointimalli

1.1. Tehtävämme

Finnpilot Pilotage Oy on Suomen valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, joka toimii osakeyhtiölain velvoittamalla tavalla. Lainsäätäjä on määritellyt luotsaustoiminnan päätarkoituksiksi alusliikenteen turvallisuuden edistämisen ja ympäristöhaittojen ehkäisyn.

Tuotamme yhdenmukaisia ja kustannustehokkaita luotsauspalveluja kaikilla luotsattaviksi määrätyillä väylillä Suomen aluevesillä sekä Saimaalla. Tuomme meriliikenteeseen sujuvuutta, jolla on suuri taloudellinen arvo niin varustamoasiakkaillemme kuin koko kansantaloudelle. Luotsinkäyttö vähentää merkittävästi vakavien ympäristöonnettomuuksien riskiä. Toimintamme palvelee siten sekä taloudellista hyvinvointia että saaristoluonnon suojelua. Luotsauspalvelut muodostavat tärkeän lenkin Suomen ulkomaankaupan kuljetusketjussa. Autamme aluksia liikkumaan saaristoväylillämme turvallisesti ja pääsemään satamiin aikataulujen mukaisesti.

Merenkulku elää teknologista murrosvaihetta. Itämerelle visioidaan autonomista eli itseohjautuvaa meriliikennettä. Finnpiilot on tässä muutoksessa aktiivinen toimija ja hakee ratkaisuja erityisesti eLuotsauksen kehittämiseen. eLuotsaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla luotsauspalvelun vaiheita digitalisoidaan ja kehitetään turvallisemmiksi ja tehokkaammiksi. Kehityksen tuloksena mahdollistetaan tulevaisuudessa kokonaan uudenlaisten palveluiden tuottaminen. Vastamme tulevaisuuden haasteisiin osana laajaa merenkulun toimijoiden ja asiantuntijoiden verkostoa.

ARVOT

Turvallisuus

Toimintamme lähtökohtana on turvallisuus. Tuotamme ammattitaidollamme turvallisuutta ihmisten, merenkulun ja ympäristön hyväksi.

ARVOT

Uudistuminen

Arvioimme toimintaympäristöämme. Uudistamme toimintaamme asiakaslähtöisesti ja määrätietoisesti.

ARVOT

Yhdessä tekeminen

Kehitämme yhdessä toimintaamme ja osaamistamme. Arvostamme asiakkaitamme, toisiaamme sekä työtämme.

Keskeisiksi arvoiksemme olemme määritelleet turvallisuuden, uudistumisen sekä yhdessä tekemisen.

1.2. Luotsaussanastoa

Jokaisella toimialalla on ammattikielensä, niin myös luotsauksella. Tässä pieni johdanto luotsien ja luotsaustyöntekijöiden arkipäivän sanastoon.

LUOTSAUSLAKI

Luotsauslain (940/2003) tavoitteena on edistää alusliikenteen turvallisuutta sekä ehkäistä alusliikenteestä ympäristölle aiheutuvia haittoja. Luotsauslaissa säädetään muun muassa velvollisuudesta käyttää luotsia ja määritellään luotsin pätevyysvaatimukset.

ALUELUOTSIVANHIN

Alueluotsivanhin johtaa operatiivista luotsaustoimintaa vastualueellaan ja toimii alueen esimiestiimin päällikkönä varmistaen tiedonkulun johdon ja kentän välillä alueellaan. Kuvassa Helsingin alueluotsivanhin Jukka Ketonen.

PILOT ONLINE

Meklareiden ja laivahenkilöstön käyttöön tarkoitettu selainpohjainen luotsintilaspalvelu, jonka kautta asiakas voi tilata luotsin sekä seurata tilausprosessin etenemistä vaihe vaiheelta.

POIKKEAMAHAVAINTO

Poikkeama toiminnassa voi olla yleinen turvallisuushavainto, työtapaturma, vaaratilanne tai onnettomuus. Poikkeamahavaintojen avulla etsitään tekijöitä, jotka aiheuttavat tai saattaisivat aiheuttaa onnettomuuksia ja vaaratilanteita sekä pyritään jakamaan tietoa ja oppimaan tapahtuneista.

ONE SEA

Autonomisen merenkulun kehitysekosysteemi, jossa alojensa kansainväliset toimijat, mm. ABB, Wärtsilä, Rolls-Royce, Finferries ja Finnpilot, pyrkivät yhdessä saavuttamaan autonomista meriliikennettä koskevat tavoitteensa. One Sea ekosysteemiä johtaa DIMECC.

LUOTSIPAikka

Luotsipaikka on luotsattavaksi väyläksi määrätyn väylän avomeren puoleisessa päässä tai väylällä oleva karttaan merkitty alue, jossa luotsi nousee alukseen tai poistuu aluksesta tai jossa vaihdetaan luotsia.

FINNPILOT AKATEMIA

Finnpilot Akatemiassa hyödynnetään strategian mukaisesti talossa olevaa laajaa osaamista sisäisen koulutusverkoston rakentamiseen ja koulutuksen kehittämiseen. Tavoitteena on myös valmistautua teknologian mukanaan tuomiin työn muutoksiin. Ensimmäisiä Akatemian kokeiluja on talvella 2018-2019 käynnistetty jäämoduuli, jossa henkilöstöä koulutetaan jäissä toimimiseen.

HYDROKOPTERI

Hydrokopteri on runko-ohjattu, eteenpäin työntävällä ilmapotkurilla varustettu, kevyehkö maalla, jäällä ja vedessä liikkuva kulkuneuvo. Hydrokopteria käytetään rannikolla kelirikko- ja talviaikana. Kopteri liikkuu neljällä ponttonilla, joiden varassa joko kellutaan tai ne toimivat suksina jään päällä.

E-LUOTSAUS

eLuotsaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla luotsauspalvelun vaiheita digitalisoidaan ja kehitetään turvallisemmiksi ja tehokkaammiksi. Tärkeimmät kehityskohteet ovat luotsauspalveluihin liittyvän tiedon keruu, tuotanto ja prosessointi. Kehityksen tuloksena mahdollistetaan tulevaisuudessa kokonaan uudenlaisten palveluiden tuottaminen.

1.3. Vastuullisuuden johtaminen ja olennaisuus

Yritysvastuu on tärkeä osa Finnпилotin strategiaa ja liiketoimintaa. Valtion omistamana erityistehtävayhtiönä sidosryhmämme odottavat toimintamme olevan erityisen avointa ja läpinäkyvää. Nämä odotukset haluamme paitsi täyttää, myös ylittää.

Yritysvastuun johtaminen Finnпилotissa

Meille yritysvastuu tarkoittaa sitä, että kannamme vastuumme toimintamme vaikutuksista yhteiskuntaan, ympäristöön ja sidosryhmiimme.

Finnпилotin johtoryhmä ja hallitus ovat sitoutuneet yritysvastuuseen, ja vastuullisuus on integroitu osa toimintakulttuuriamme. Pyrimme vaikuttamaan yhteiskunnassa alan vastuullisena toimijana ja aktiivisena keskustelijana. Toteutamme yhteiskuntavastuuta huolehtimalla yhtiön taloudellisesta tuloksesta, mutta myös monin muin tavoin. Noudatamme toimintaamme liittyviä lakeja ja säädöksiä, kehitämme aktiivisesti ympäristötavoitteitamme ja niiden mittaamista sekä seuraamme vastuullisuustavoitteidemme toteutumista. Turvallisuustyömme on systemaattista. Suunnittelemme toimintaamme pitkällä tähtäimellä ja arvioimme sitä kriittisesti. Laatujohtaminen ja jatkuva asioiden kehittäminen ovat osa työrytmiämme ja -tapaamme.

Vastuullisuuden pääteemat

Osana vuosiraporttia Finnпилot raportoi yritysvastuunsa olennaisista näkökohdista viiden pääteeman kautta:

Turvallisuutta vaativille väylille >>

Finnпилotin perustehtävä on luotsaus, jonka vaikuttavuus takaa merenkulun turvallisuuden ja sujuvuuden sekä huoltovarmuuden.

Kehittymistä tukeva työnantaja >>

Henkilöstön osaaminen määrittää palvelun laadun. Työhyvinvointi ja työturvallisuus ovat taustatekijät, joiden varassa vaativalle palvelutehtävälle toteutetaan. Finnпилot haluaa olla hyvä työnantaja.

Vastuullinen palveluntarjoaja >>

Yhtiön keskeiset sidosryhmät ovat varustamot, laivanselvittäjät eli meklarit ja satamat. Ne odottavat palvelun jatkuvaa kehittämistä sekä aktiivista yhteistyötä. Muita merkittäviä sidosryhmiä ovat henkilöstö, omistaja, asiakkaat, viranomaiset, päättäjät, paikallisyhteisöt, alihankkijat, media ja suuri yleisö.

Työtä ympäristön hyväksi >>

Luotsaus ennaltaehkäisee ympäristöönnettomuuksia ja suojelee saariston ekosysteemejä. Yrityksen oman toiminnan ympäristövaikutukset pyritään minimoimaan.

Yhteiskunnallinen vastuu >>

Yhteiskunta odottaa valtionyhtiön raportoinnin olevan avointa ja läpinäkyvää. Yrityksen tulee toimia kustannustehokkaasti ja tehdä vastuullisia hankintoja. Hinnittelun pitää olla selkeää ja vastata kustannuksia.

Olennaisuus

Vuonna 2018 tunnistimme toimintamme merkittävimmät vastuullisuusnäkökohdat olennaisuusanalyysin avulla. Olennaisuutta arvioitiin toisaalta Finnпилotin oman liiketoiminnan ja toisaalta yhtiön sidosryhmien kannalta.

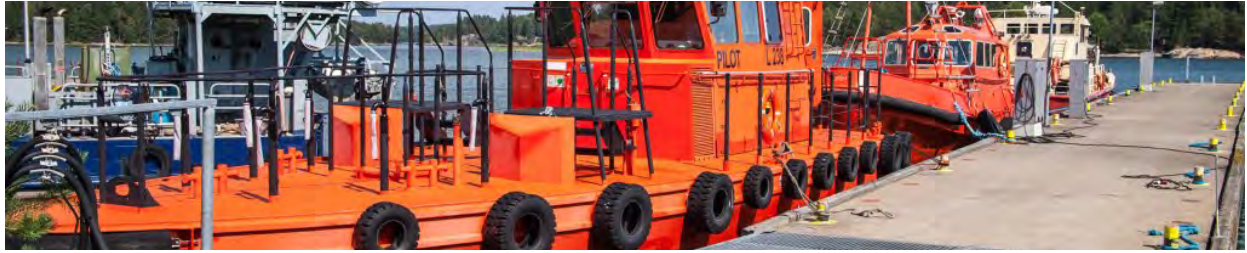
Olennaisuusmäärittely aloitettiin riippumattoman yritysvastuun asiantuntijan, Mitopro Oy:n, vetämässä työpajassa, johon Finnпилotin johto osallistui.

Päivitetystä olennaisuusanalyysistä merkittävimmiksi vastuullisuuden näkökohdiksi määriteltiin:

- luotsauksen tuottama turvallisuus,
- asiakaskeksinen toimintatapa sekä
- ympäristöhaittojen ehkäisy.

Sidosryhmämme arvioivat olennaisuusanalyysin tuloksia osana vuoden 2018 asiakas- ja sidosryhmätutkimusta. Lue lisää sidosryhmien arvioista >>

1.4. Yritysvastuun raportointimalli

Yritysvastuun raportointi valtio-omisteisille yhtiöille tarkoitetun raportointimallin mukaisesti

Organisaation kuvaus, hallinto ja toimintaperiaatteet

Visio, missio ja arvot 1
Visio, missio ja arvot 2
Yritysvastuun pääteemat
Yhtiön johtaminen
Hallituksen jäsenet
Johtoryhmän jäsenet
Johdon palkitseminen
Sidosryhmät
Vuorovaikutus sidosryhmien kanssa

Taloudellinen vastuu

Taloudellisen vastuun johtaminen
Taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen sekä avaintunnusluvut 1
Taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen sekä avaintunnusluvut 2
Valtiolta saatu tuki (Saimaa)

Henkilöstö

Henkilöstöjohtaminen ja henkilöstöpolitiikka
Esimiestoiminnan kehittäminen
Henkilöstötavoitteet ja tulokset 1
Henkilöstötavoitteet ja tulokset 2
Henkilöstön määrä
Henkilöstön jakaumat (tehtävät ja alueet)
Työsuhteiden laatu
Vaihtuvuus, eläköityminen ja työsuhteiden päättymisen
Ikärakenne tehtävittäin ja keski-ikä
Tasa-arvo ja sukupuolijakaumat
Palkitseminen
Osaamisen kehittäminen ja koulutus 1
Osaamisen kehittäminen ja koulutus 2
Osaamisen kehittäminen ja koulutus 3
Työhyvinvointi 1
Työhyvinvointi 2
Henkilöstötyytyväisyys 1
Henkilöstötyytyväisyys 2
Työterveys ja turvallisuus 1
Työterveys ja turvallisuus 2
Tapaturmat (lukumäärät ja taajuus) 1
Tapaturmat (lukumäärät ja taajuus) 2

Ympäristö

Kuvaus tärkeimmistä ympäristövaikutuksista
Ympäristötunnusluvut

Yhteiskunta

Ihmisoikeudet, poliittinen vaikuttaminen ja kilpailu

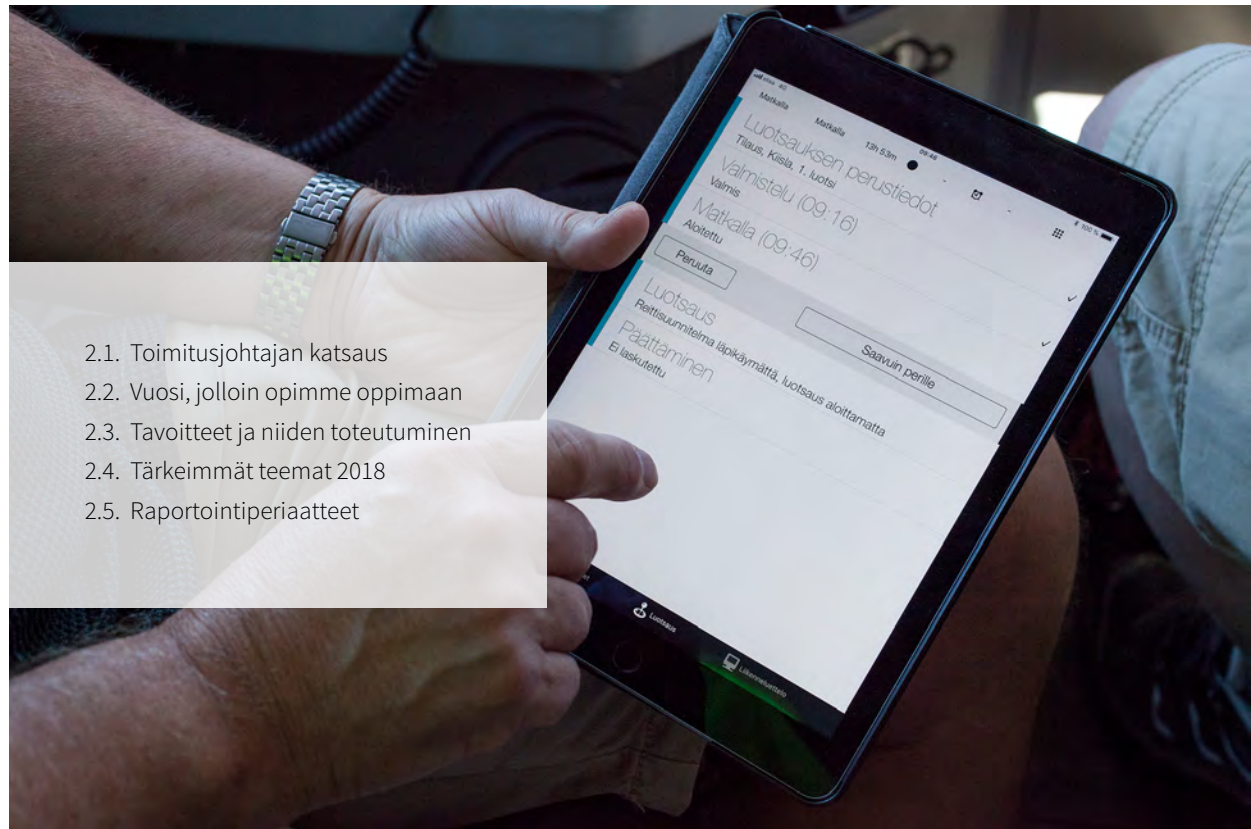
Tuotevastuu ja hankinnat

Asiakastyytyväisyys
Markkinointiviestintä (luotsausmaksut)
Hankintaperiaatteet ja -politiikat

Raportointi- ja laskentaperiaatteet

Raportointiperiaatteet

2. VUOSI 2018

- 2.1. Toimitusjohtajan katsaus
- 2.2. Vuosi, jolloin opimme oppimaan
- 2.3. Tavoitteet ja niiden toteutuminen
- 2.4. Tärkeimmät teemat 2018
- 2.5. Raportointiperiaatteet

2.1. Toimitusjohtajan katsaus

Katso toimitusjohtaja Kari Kososen katsaus vuoteen 2018 yllä olevalta videolta tai lue katsaus alta.

Vuosi 2018 oli Finnпилotissa voimakkaan kehittämisen ja kehittymisen vuosi. Valtaosaa vuotta leimasi edelleen joulukuun 2017 luotsiveneonnettomuuden tutkinta. Tutkimme tapahtunutta ja siihen johtaneita syitä itse ja yhdessä viranomaisten kanssa ja veimme parannuksia käytäntöön sitä mukaa, kun kehitettävää löydettiin. Kaikki parannukset kalustoon ja toimintaan tehtiin tiiviissä yhteistyössä henkilöstömme kanssa, josta suuri kiitos koko Finnпилotin välle.

Finnпилotissa tehty tiivis yhteistyö turvallisuuden parantamiseksi johti myös kulttuurimme kehittymiseen. Työ kulttuurimme muuttamiseksi aloitettiin jo keväällä 2017. Yhteinen tiivis kehityssessio talvella 2018 opetti meitä keskustelemaan vaikeistakin asioista rakentavasti ja päämäärähakuisesti. Kulttuurin muutosta on helpottanut luottamuksen kasvaminen. Luottamuksen kasvu on virinnyt tilanteista, joissa haetaan ratkaisua yhdessä johdon, esimiesten ja kentän väen kanssa yhteisiin ongelmiin.

Keskustelukulttuurin kehittyminen näkyi konkreettisesti talven työehtosopimuskierröksellä ja työtyytyväisyyden hyvinä lukuina loppuvuodesta. Neuvottelut TES-sopimuksista ovat perinteisesti voimakasta vastakkainasettelun juhlaa. Tällä kertaa haettiin niissäkin pöydissä ensisijaisesti ratkaisuja yhteisiin ongelmiin, vaikka molemmilla osapuolilla oli luonnollisesti omat etunsa ajettavanaan. Sopimukset syntyivät ajallaan ja noudattivat yleistä korotuslinjaa, tekstikysymyksissä ratkoimme useita pitkään hirtäneitä ongelmia.

Talouden kannalta vuosi 2018 oli osakeyhtiöajan menestyksekkäin. Pystyimme täyttämään omistajan odotukset, ja samaan aikaan toteuttamaan lukuisan joukon turvallisuus- ja digitalisaatiohankkeita. Asiakkaille tuotimme palvelumme 99,9-prosenttisesti ajallaan ja lanseerasimme uuden palvelukanavan, PilotOnline, asiakkaidemme käyttöön. Liikenteen lisääntyessä olemme rekrytoineet myös uusia luotseja.

Syksyllä toteutimme asiakas- ja sidosryhmätutkimuksen, jonka olemme jo pidemmän aikaa tehneet aina parillisina vuosina. Tutkimus täydentää alusten päälliköiden näkemyksiä ja palautteita, joita keräämme iPadeilla luotsauksen yhteydessä. Tyytyväisyys luotsaukseen oli säilynyt korkealla tasolla ja vastaajien määrä oli kasvanut merkittävästi.

Vuosi 2019 tulee olemaan monella tavalla merkittävä uudistusten vuosi. Uiva kalusto tulee saamaan aivan uudentyyppisiä aluksia joukkoonsa. Vuonna 2019 valmistuu ensimmäinen itseohjautuva nopea luotsivene ja aloitamme sähkö- ja dieselkäyttöisen hybridikutterin ja etäohjattavan kutterin rakentamiset. Kaikki tämä innovatiivinen kehittäminen on pakollista, koska haluamme tehdä työmme turvallisesti, ympäristöä säästäen ja uusista teknologioista oppien. Toimintamme ollessa valtakunnallista riittää volyymimme siihen, että pystymme uudistamaan toimintaamme siten, että olemme toimialamme kansainvälisessä kärjessä myös jatkossa.

Itse luotsaustakin ryhdytään uudistamaan alkaneena vuonna. Luotsauslaki mahdollistaa nyt etäluotsauskokeilut, ja tämän kevään aikana käynnistyy laaja Sea for Value -tutkimushanke, jossa olemme mukana kehittämässä etäluotsausta. Hanke on rakennettu pääosin autonomisen meriliikenteen One Sea -ekosysteemissä olevien kumppaniemme kanssa ja se kestää kaksi vuotta. Tämän tutkimuksen jälkeen on realistiset mahdollisuudet arvioida, miten etäluotsaus Suomessa toteutetaan.

Asiakkaita tietysti lämmittää tieto siitä, että vuosi 2019 tulee olemaan kolmas vuosi peräkkäin, jonka voimme toteuttaa samoilla hinnoilla. Hinnat ovat erittäin maltilliset myös kansainvälisessä vertailussa, jossa vertaillaan Suomen, Ruotsin, Viron, Tanskan, Norjan, Saksan ja Hollannin luotsaushintoja keskenään. Olemme tuon vertailun halvin maa, joka on selkeä osoitus toimintamallimme tehokkuudesta. Tämä asema ei ole mikään itsestäänselvyys, kun huomioi pitkän rannikkomme ja Suomen vaikeat jääolot. Näiden olosuhdehaasteiden voittaminen vaatii enemmän ja erilaista kalustoa ja infrastruktuuria, kuin mitä tarvitaan verrokkimaissamme pääsääntöisesti. Lisäksi omaa ja asiakkaiden kalustoa tulee osata käyttää niin avovesi- kuin talviolosuhteissakin. Siten osaamisemme koko luotsausprosessissa on erittäin merkittävä tekijä onnistumisellemme.

Kaiken kehittämisen pyörteissä pitää muistaa, että haluamme myös vuonna 2019 hoitaa luotsaustehtävämme turvallisesti ja ajallaan. Odotamme maltillista kasvua myös alkaneelle vuodelle ja siten kentällä tulee olemaan suurempi määrä osaavia finnpilotilaisia, kuin vuonna 2018. Uskon vahvasti, että työympäristöönä tyytyväiset ja motivoituneet työntekijämme jaksavat tarjota parasta palveluaan vuoden jokaisena päivänä, kellon ympäri ja kaikissa olosuhteissa. Tervetuloa Finnпилotin kyytiin myös vuonna 2019, näytämme edelleen mielellämme suuntaa kaikille kumppaneillemme.

13.3.2019

Kari Kosonen, toimitusjohtaja

2.2. Vuosi, jolloin opimme oppimaan

Vuosi 2018 oli Finnpiilotissa oppimisen ja kehittämisen vuosi. Kuljetusjohtaja Aki Marjasvaara kertoo, miten koko organisaation osaaminen onnistuttiin lyhyessä ajassa valjastamaan tehokkaaksi ja tavoitteelliseksi yhteiseksi oppimiseksi.

Se, miten lähelle organisaatio pääsee potentiaaliaan, riippuu pitkälti sen kyvystä oppia. Yksilöiden pitää voida huoletta tuoda omat, usein vasta intuition tasolla olevat, ajatuksensa muiden tietoon. Esiin tuodut ajatukset täytyy pystyä tulkitsemaan ja jalostamaan sopivassa ja asiantuntevassa ryhmässä. Potentiaalia sisältäviä ideoita pitää voida kokeilla käytännössä organisaation sisällä. Kun toimivimmaksi osoittautuneet käytännöt laajennetaan koko organisaation käyttöön, on yksittäinen organisaation oppimisen prosessi toteutunut – ja usein jo uusia käynnistymässä.

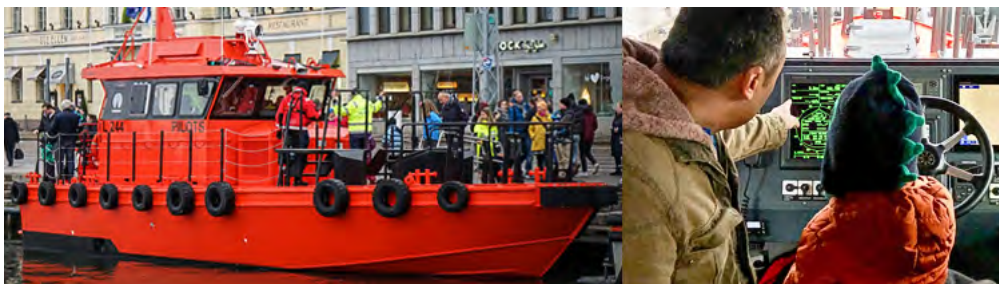
Joulukuussa 2017 tapahtunut, kahden työntekijämme kuolemaan johtanut luotsiveneonnettomuus pysäytti organisaatiomme ja asetti työturvallisuutemme kyseenalaiseksi perustoja myöten. Samassa hetkessä syntyi välitön tarve ymmärtää tapahtunut ja luoda uusi pohja turvallisuudelle. Jokainen yli kolmestasadasta merenkulun ammattilaisistamme pyrki tahollaan tulkitsemaan onnettomuutta ja osallistui näkemyksillään tapahtuneen selvittämiseen. Käsiteltäviä asioita ja näkökulmia tuntui olevan loputon määrä, sillä onnettomuuden taustalta tunnistettiin useista osatekijöistä muodostunut ketjureaktio. Samalla onnettomuudesta toipuminen oli yhteisöllemme raskasta. Syntynyttä dialogia, yhdessä muodostettua analyysiä ja siitä syntyneiden korjaavien toimenpiteiden toteuttamista leimasivat korkea intensiteetti ja luja sitoutuminen.

Vuoden 2018 aikana työyhteisömme oppikin lyhyessä ajassa enemmän kuin koskaan aiemmin. Teimme useita muutoksia veneisiin, riskiarviointeihin, työohjeisiin ja henkilöstön turvallisuuskoulutukseen. Samalla saimme myös näytteen siitä, mihin pystymme oppiessamme tehokkaasti ja tavoitteellisesti. Tapauksesta käynnistyi kehityskulku, jolla on potentiaalia nostaa sekä ammattiveneiden, että yleisesti luotsauksen turvallisuus uudelle tasolle. Esimerkkinä tästä kehitimme yhdessä Meriturvan kanssa pelastautumiskurssin, jonka aikana simuloidaan veneen kaatumistilanne. Asensimme kaikkiin nopeisiin veneisiimme hätäpoistumistiet, jotka tullaan vuonna 2019 lisäämään myös kaikkiin jäissä kulkeviin kuttereihimme. Vuoden 2018 lopulla tilasimme Kewatecin kanssa kehitettävän ja tietääksemme markkinoiden ensimmäisen itseohjautuvan luotsiveneen, jossa luotsit ja veneen miehistö työskentelevät kannella turvakaiteiden sisäpuolella ja erillisten luotsisiltojen päällä.

Uuden oppiminen ei Finnpiilotin toiminnassa rajoittunut vuonna 2018 pelkästään työturvallisuuteen. Yhtiöllämme on vahva rooli tulevaisuuden merenkulun ja väylänavigoinnin kehittämisessä osana laajempaa verkostoa ja ekosysteemiä. Valjastamme jatkuvasti lisää dataa palvelemaan luotsauksen ja muun toimintamme kehittämistarpeita. Olemme oppineet sen, että helposti visualisoitava data tukee vahvasti yksilöiden omaa intuitiota ja tehostaa merkittävästi tapahtuneiden asioiden tulkintaa.

Merenkulku elää murrosvaihetta, jossa perinteiset toimintatavat uudistuvat ja uusia mahdollisuuksia tehokkaasti hyödyntävät organisaatiot ovat vahvoilla. Yhtiömme huippuammattilaiset, joiden joukossa 150 merikapteenia, yhteensä tuhannet merenkulusta kertyneet kokemusvuodet ja lähes puoli miljoonaa vuosittain väylillä luotsattavaa merimailia luovat erittäin vahvan pohjan uusien ajatusten esille tulemiseen, tulkitsemiseen, rajattuun kokeilemiseen ja käyttöönottoon. Olemme nähneet, minkälainen potentiaali oppivalla organisaatiollamme on ja haluamme hyödyntää sitä jatkossa laajasti asiakkaille tarjoamamme arvon kasvattamisessa.

Aki Marjasvaara, kuljetusjohtaja

Finnpiilotin luotsivene johti poikkeuksellisesti vapaaehtoisten meripelastajien vuosittain järjestämää pyhäinpäivän alusparaattia, Emäsalon vuoden takaisen luotsiveneonnettomuuden uhrien muistoa kunnioittaen. Paraatin jälkeen yleisöllä oli mahdollisuus tutustua mukana olleisiin aluksiin Helsingin Eteläsatamassa. Luotsivene kiinnosti myös perheen pienimpiä. Kuva: Sami Raanti

2.3. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

NÄKÖKULMA	TAVOITE	MITTARI	TAVOITE 2018	TOTEUTUI 2018
Asiakas	Täsmällinen palvelu	Palveluehtojen toteutuminen	≥ 99	99,9
	Asiakastyytyväisyys	Alukset (1-7)	> 6,0	6,8
		Sidosryhmät (1-7)	> 5,8	5,9
		Varustamot (1-7)	> 6,0	6,0
		Kansainvälinen hintavertailu (indeksi)	< 0,71	0,72
Sisäinen	Tehokas resurssien käyttö	Luotsattua mailia/htp	> 21,8	21,9
		Kustannus / luotsaus (€)	< 1 450	1 430
		Kuljetuskustannus / luotsaus (€)	< 635	616
	Työturvallisuus	Työtapaturmat kpl/vuosi	< 12	14
		Työtapaturmataajuus / milj. työtuntia (kaikki)	< 22	24
		Työtapaturmataajuus/milj. työtuntia (poissaoloja aiheuttaneet)		10
Talous	Hyvä kannattavuus	Käyttökate %	> 15	15,0
		Liiketulos %	> 8	9,1
		Sijoitetun pääoman tuotto %	> 25	26,5
		Omavaraisuusaste %	> 50	66,1
	Hyvä maksuvalmius	Quick ratio	> 1,0	1,0
Oppiminen ja kasvu	Tyytyväinen henkilöstö	Tyytyväisyyskyselyn tulos	> 5,0	4,7
	Alhaiset poissaolot	Sairauspoissaolot % kokonaistyöajasta	< 5,0	4,8
	Osaamisen edistäminen	Koulutuspäivät hlö/vuosi (pl. Simulaattoriajot)	> 1,0	1,26

Johtoryhmä asettaa ja hallitus hyväksyy yhtiön tavoitteet. Palveluehtojen toteutumisessa seurataan palvelun saamisen odotusaikaa, joka on rannikolla enintään kolme tuntia ja Saimaalla enintään kuusi tuntia. Asiakastyytyväisyyttä mitataan aluksilta mPilotin kautta. Sidosryhmäkysely tehdään joka toinen vuosi.

2.4. Tärkeimmät teemat 2018

Luotsattujen merimailien määrä per henkilötyöpäivä jatkoi vuonna 2018 kasvuaan, luotsauksen hintojen säilyessä edellisvuoden tasolla. Kehitimme turvallisuuskulttuuriamme yhteisen oppimisen kautta sekä panostimme voimakkaasti digitaalisiin palveluihin. Merenkulun murros ruokkii myös Finnpilotin sisäistä kulttuurinmuutosta, jossa dialogilla ja tiedon jakamisella on organisaation kehittymisen kannalta merkittävä rooli.

Katso videokoosteet vuoden 2018 tärkeimmistä teemoista yltä.

Kasvun vuosi

Vuosi 2018 oli Finnpilotissa voimakkaan kasvun vuosi. Luotsausmäärät kasvoivat edellisvuoteen verrattuna yli 5 % ja ja luotsattujen merimailien määrä per henkilötyöpäivä jatkoi kasvuaan. Luotsaamme 24/7, vuoden jokaisena päivänä, lähes kaikilla säillä. Vaikka rekrytointimme oli vilkasta ja saimme uutta väkeä taloon, vaati vuosi jokaiselta finnpilotilaiselta venymistä. Kiireestä huolimatta pystyimme säilyttämään erinomaisen palvelutasomme sekä pitämään hinnat edellisen vuoden tasolla. Kiitos hyvin menneestä vuodesta kuuluu jokaiselle talossamme työskentelevälle merenkulun huippuammattilaiselle.

Turvallisuus

Työskentelemme erittäin turvallisuuskriittisellä alalla ja turvallisuus onkin yksi kolmesta arvostamme uudistumisen ja yhdessä tekemisen ohella. Tuotamme turvallisuutta ihmisten, ympäristön ja merenkulun hyväksi. Vuosi 2018 oli meille oppimisen vuosi turvallisuuskulttuurin saralla. Jo entuudestaan tiukat turvallisuuskäytäntömme asetettiin uuteen tarkasteluun joulukuussa 2017 tapahtuneen luotsiveneonnettomuuden seurauksena. Teimme muutoksia veneisiin, riskiarviointeihin, työohjeisiin ja henkilöstön turvallisuuskoulutukseen. Rekrytoimme koulutus- ja turvallisuuspäällikön koordinoimaan turvallisuustyötä. Turvallisuustarkastelun tuloksena syntynyt uusi tieto on tulevaisuudessa paitsi Finnpilotin, myös muiden ammattiveneitä käyttävien toimijoiden hyödynnettävissä.

Digitalisaatio

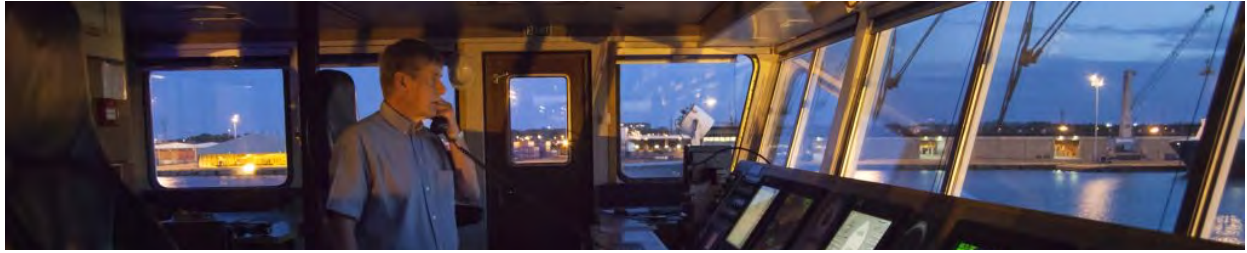
Merenkulun digitalisoituminen näkyy voimakkaasti Finnpilotin strategiassa. Haluamme olla kehityksen suunnannäyttäjä: uudistuva, huipputeknologiaa kehittävä ja sitä hyödyntävä luotsausorganisaatio. Asiakkaillemme tämä tarkoittaa yhä monipuolisempia palveluja. Vuonna 2018 vahvistimme osaamistamme ja resurssejamme rekrytoimalla digitaalisten palveluiden kehityspäällikön. Tuotamme ja hyödynnämme toiminnassamme entistä enemmän dataa sekä toimimme aktiivisesti erilaisissa digitalisaation yhteistyöverkostoissa.

Kulttuurinmuutos ja osaamisen kehittäminen

Merenkulun murros edellyttää meiltä myös sisäistä kulttuurinmuutosta. Finnpilotissa on Suomen vahvinta merenkulun osaamista, joka tiivistyy kehitysvaiheessa olevan Finnpilot Akatemia -koulutusjärjestelmän alle. Panostamalla yhdessä tekemiseen pystymme oppimaan valtavasti toinen toisiltamme. Dialogiin rohkaiseva keskustelukulttuuri, uudet työvälineet ja tiedon aktiivinen jakaminen ovat perusta, jolle luotsauksen tulevaisuutta on hyvä rakentaa.

Videoiden Saimaa-osuuksien drone-kuvaus: Aku Kaikkonen

2.5. Raportointiperiaatteet

Finnpilot Pilotage Oy noudattaa yritys vastuun raportoinnissaan valtion omistajaohjauksen laatimaa raportointimallia, joka on julkaistu valtioneuvoston vuonna 2011 antaman periaatepäätöksen yhteydessä. Listaamattomille valtio-omisteisille yhtiöille tarkoitettua ohjeistusta täydentää vuonna 2016 annettu suositus.

Tunnuslukujen osalta olemme keskittyneet raportoimaan kaikille raportoiville valtionyhtiöille yhteiset pakolliset tunnusluvut. Täydentäviä ja valinnaisia tunnuslukuja sekä kuvauksia on liitetty mukaan siltä osin kuin tiedot ovat yhtiön toiminnan kannalta olennaisia.

Olemme raportoineet yritys vastuusta vuodesta 2012 alkaen. Tähän asti olemme julkaisseet raportin pdf-muodossa verkkosivuillamme, joilta löytyvät myös aiempien vuosien raportit. Vuoden 2018 raportti on ensimmäinen kokonaan verkkoon toteutettu julkaisumme.

Vuosiraporttimme on suunnattu erityisesti keskeisille sidosryhmille, joita ovat muun muassa yhtiön asiakkaat ja oma henkilöstö. Heidän kannaltaan tärkeitä ovat varsinkin yrityksen talouteen ja henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämiseen liittyvät kuvaukset ja tunnusluvut. Muille sidosryhmille tämä raportti pyrkii kertomaan luotsauspalvelujen vaikuttavuudesta ja merkityksestä nyky-yhteiskunnassa sekä yhtiön toiminnan jatkuvasta kehittämisestä. Toivomme vuosiraporttimme palvelevan myös päätöksentekijöitä ja tavallisia kansalaisia. Olemme pyrkineet avaamaan luotsauksen myönteisiä vaikutuksia niin taloudelliselle hyvinvoinnille kuin ympäristönsuojelullekin.

Raportin laskentarajat ja kattavuus

Raportti koskee vuotta 2018 ja Finnpilot Pilotage Oy:tä. Finnpilotin yhdessä Arctia Oy:n kanssa omistaman tytäryhtiön, Ice Advisors Oy:n, lukuja ei ole mukana raportissa.

Raportissa on annettu vertailutietoja aikaisemmilta vuosilta, mikäli se on laskentateknisesti ollut mahdollista.

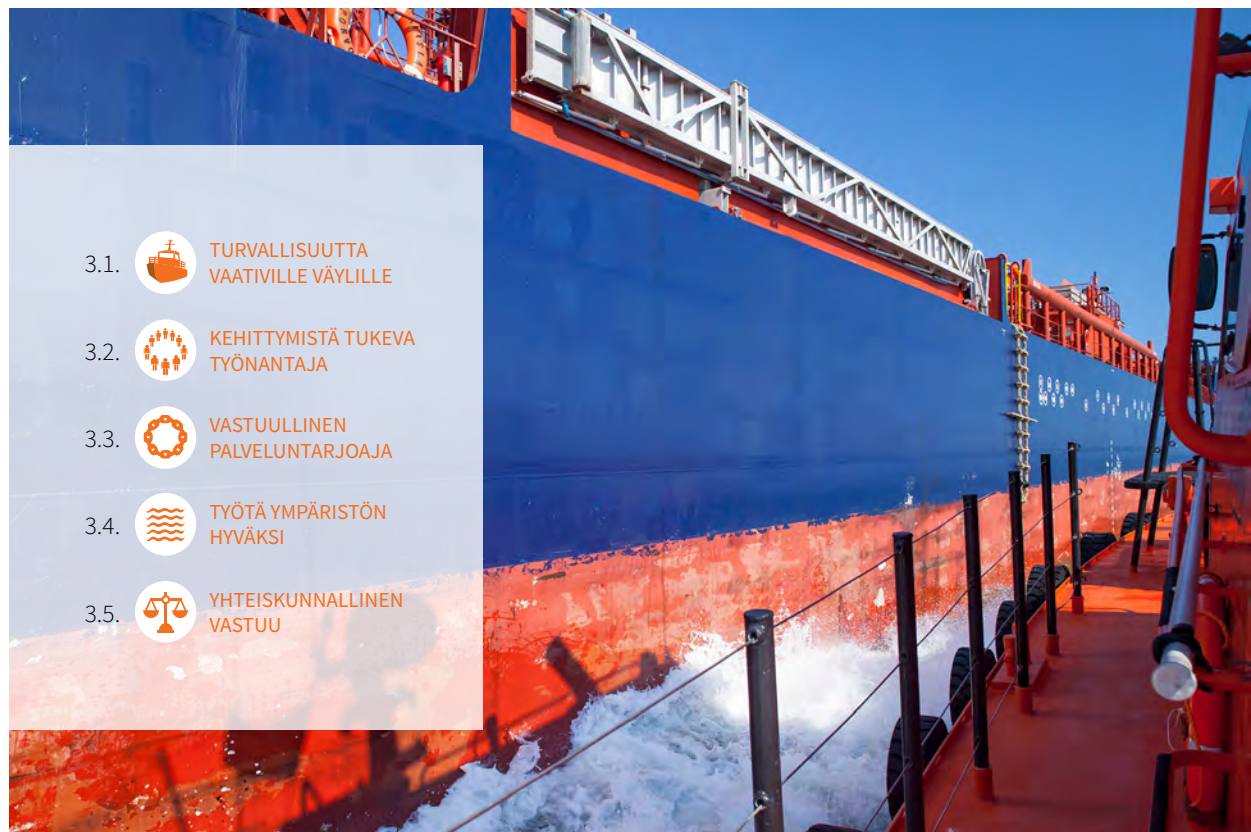
Mittaus- ja laskentaperiaatteet

Talouden tunnusluvut on laskettu Suomen kirjanpitolain edellyttämällä tavalla.

Henkilöstötunnusluvut on laskettu kirjanpitolain edellyttämällä tavalla sekä noudattaen GRI-ohjeistusta (Global Reporting Initiative) sen mukaan kuin valtioneuvoston kanslian periaatepäätös edellyttää.

Verojalanjäljen raportointi perustuu valtion omistajaohjauksen antamaan ohjeistukseen, joka on laadittu valtion enemmistöomisteisille yhtiöille maakohtaisten verojen raportointia varten.

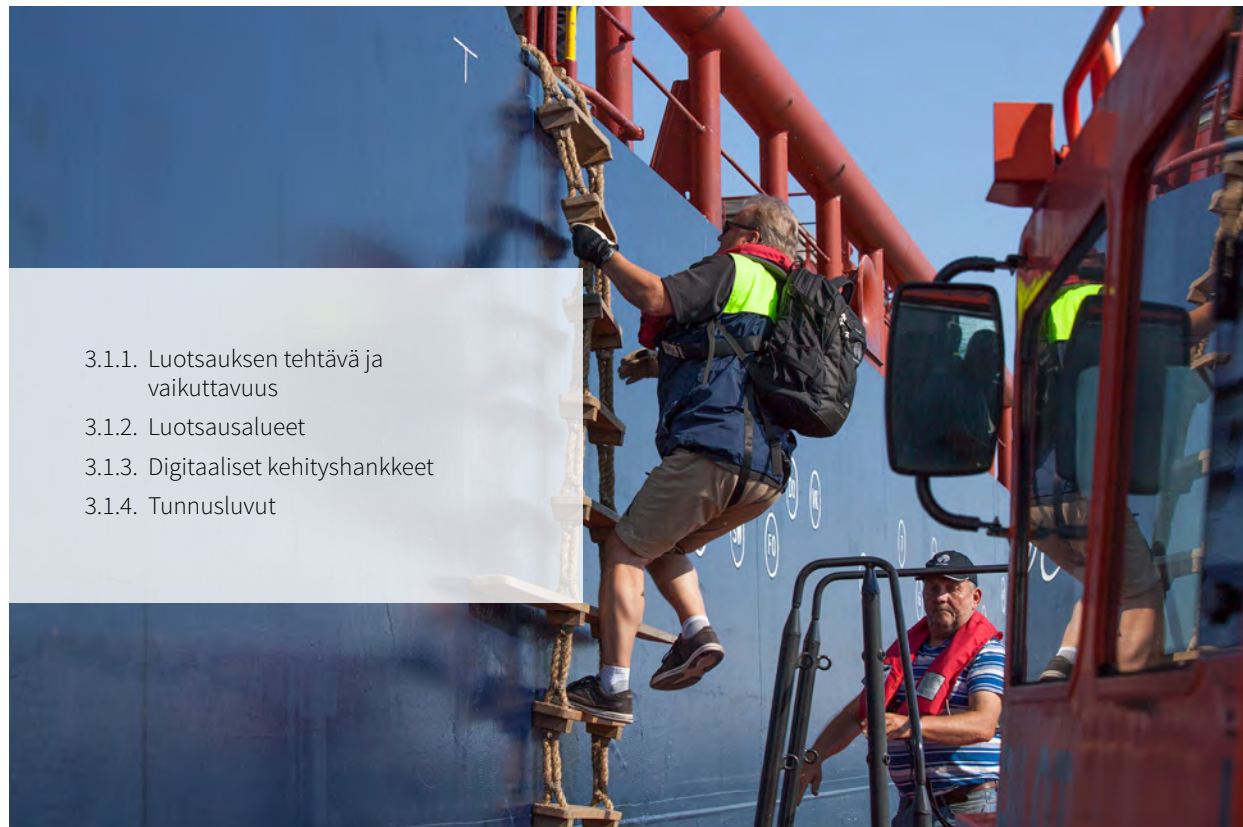
3. VASTUULLISUUS

3.1. Turvallisuutta vaativille väylille

TURVALLISUUTTA
VAATIVILLE VÄYLILLE

- 3.1.1. Luotsauksen tehtävä ja vaikuttavuus
- 3.1.2. Luotsausalueet
- 3.1.3. Digitaaliset kehityshankkeet
- 3.1.4. Tunnusluvut

Luotsauksella varmistetaan merenkulun sujuvuus Suomen karikkoisilla väylillä. Meriliikenteen kansainvälistyessä luotsien tarjoama paikallistuntemus on yhä tärkeämpää. Poikkeamahavainnoilla ja niistä raportoinnilla on merkittävä rooli luotsaustoiminnan turvallisuuden kehittämisessä.

Kansainvälistyvä meriliikenne vaatii huipputason paikallisoosaamista

Luotsaus on tärkeä lenkki Suomen logistisessa kuljetusketjussa. Finnpiilotin luotsauspalvelua käyttää noin joka kolmas maamme satamissa vieraileva alus. Palvelua tarjotaan luotsauslain (940/2003) mukaisesti Suomen vesialueella ja Saimaan kanavan vuokra-alueella olevilla, luotsattaviksi määrätyillä yleisillä kulkuväylillä. Luotsattavat väylät ja luotsipaikat määrittelee Liikenne- ja viestintävirasto Traficom.

Finnpiilotin operatiivinen toiminta on jaettu kuudelle luotsausalueelle, joiden alueluotsivanhimmat ovat vastuussa toiminnan organisoinnista käytännön tasolla. Luotsintilauksia vastaanottaa 24/7 toimiva luotsinvälityskeskus, jossa tilausalueita on kolme: Itä (Saimaa ja Kotka), Etelä (Helsinki, Hanko, Emäsalo ja Porkkala) ja Länsi (Saaristomeri, Selkämeri ja Perämeri).

Finnpiilotin tuottamien luotsauspalvelujen suurin asiakaskunta ovat ulkomaiset varustamot, joiden aluksilla on ulkomainen päällystö ja miehistö. Näillä laivoilla on totuttu aavaan mereen ja suliiin vesiin, ei kapeisiin ja karikkosiin väyliin eikä ahtojäihin. Henkilöstön vaihtuvuus laivoilla voi olla suurta. Alukseen nouseva luotsi tuo komentosillalle osaamista, jonka avulla laiva kulkee sujuvasti ja turvallisesti satamaan tai satamasta avomerelle. Luotsilla on merikapteenin koulutus ja hän on suorittanut luotsin ohjauskirjan. Merenkulusta hänellä on pitkä käytännön kokemus. Luotsi toimii aluksen päällikön oikeana kätenä ja neuvonantajana. Väylänavigoinnin ohella hän osallistuu yhä useammin myös laivan ohjaamiseen laituriin. Meriliikenteen kansainvälistyessä luotsin rooli onkin vahvistunut vuosi vuodelta.

Erilaisia rooleja ja yhteistyötä

Merenkulun sujuvuus on monen osapuolen yhteispeliä. Finnpiilot tekee tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden, kuten satamien, varustamojen, teollisuuden, rahtaaajien ja jäänmurtajien sekä alusliikennepalvelua tarjoavan VTS Finlandin VTS (Vessel Traffic Service) -keskusten kanssa. VTS:llä ja Finnpiilotilla on merenkulun sujuvuuden ja turvallisuuden varmistajina omat, erilaiset roolinsa. VTS ohjaa Suomen vesialueiden liikennevirtoja sekä alusliikennettä maa-asemilta käsin. Finnpiilotin luotsit ohjaavat komentosillalla laivaa, navigoivat haastavilla väylillä ja huolehtivat usein päällikön pyynnöstä myös aluksen satamaohjailusta aina laituriin kiinnittymiseen asti.

Maltillista kasvua luotsausmäärissä, hinnat säilyivät ennallaan

Luotsausmäärät jatkoivat vuonna 2018 maltillista kasvuaan. Luotsausten kappalemäärässä kirjattiin 5,6 prosentin kasvu; luotsauskertoja tilastoitiin kaikkiaan 25 616 kpl. Merimaileja luotsauksista kertyi yhteensä 484 959, mikä merkitsi 5,5 % lisäystä edellisvuoden mailimäärään. Luotsin odotusajat – rannikolla enintään kolme ja Saimaalla kuusi tuntia – onnistuttiin pitämään tavoitellun palvelutason mukaisina. Odotusajat jäivät enimmäistuntimääriä lyhyemmiksi 99,9 prosentissa kaikista luotsauksista. Suomessa luotsauspalvelut ovat hinnoittelultaan kansainvälisesti katsoen edullisia. Vuonna 2018 hintoja ei nostettu ja ne pysyivät samana myös vuonna 2019.

Leidariturvallisuudesta uusi liite palveluehtoihin

Työntekijöiden turvallisuus on prioriteettimme kaikessa työssä. Asianmukaiset luotsitikas- eli leidarijärjestelyt nousivat jälleen ajankohtaisiksi, kun luotsien laivaannousun tai sieltä poistumisen yhteydessä sattui vuoden aikana muutama vakava läheltä piti -tilanne. Leidareiden turvallisuustilanne on ollut pitkään ongelmallinen ja tapausten myötä todettiin tarve uudelle ohjeistukselle koskien leidareiden turvallisuutta. Kesäkuussa Finnpiilot lisäsi palveluehtoihinsa uuden liitteen, jossa määritellään leidareita koskevat turvallisuusohjeet.

Poikkeamahavainnoista kertyvä data parantaa turvallisuutta

Suomen kapeilla saaristoväylillä luotsauksen tuottama turvallisuuslisä on ratkaiseva onnettomuuksien ennaltaehkäisemisessä. Finnpiilot on kerännyt järjestelmällisesti tietoa luotsien havaitsemista poikkeamista ja luotsauksen vaikuttavuudesta vuodesta 2011 alkaen. Poikkeama-analyyysien perusteella suurin osa estetyistä onnettomuuksista ja vahingoista liittyy alusten järjestelmien ja laitteiden teknisiin ongelmiin tai henkilökunnan puutteelliseen osaamiseen. Poikkeamat voivat aiheutua muidenkin tahojen toiminnasta esim. siltojen avaamisessa tai aluksen kiinnityksessä.

Poikkeamahavainnot mahdollistavat lähes reaaliaikaisen tiedottamisen havaituista poikkeamista ja vaaratekijöistä, kuten alusten teknisistä vioista. Järjestelmään tallennetut havainnot mahdollistavat myös ajantasaisen kokonaiskuvan muodostamisen Suomen väylillä liikkuvan laivaliikenteen turvallisuuden kehittämisestä. Poikkeamaraportointi on tehnyt

läpinäkyväksi turvallisuushavainnot, jotka aiemmin olivat pääosin vain luotsien tai kutterinhoitajien tiedossa ja joihin he usein perustavat toiminnalleen tärkeän ennakkoinnin ja luotsausprosessin riskienhallinnan.

Vuonna 2018 panostettiin voimakkaasti turvallisuuskulttuurin kehittämiseen ja läpinäkyvyyteen. Finnpilotin Safety-ryhmän toiminta aktivoitiin ja ryhmää vetämään rekrytoitiin koulutus- ja turvallisuuspäällikkö. Vuoden aikana kehitettiin uudenlaisia tapoja hyödyntää poikkeamaraportoinnista kertyvää tietoa sekä keskityttiin määrittelemään poikkeamaraportointiin liittyviä tulevia tarpeita.

Safety-ryhmän työtä tukemaan hankitaan vuonna 2019 uusi tekninen järjestelmä, joka mahdollistaa muun muassa aiempaa selkeämmän poikkeamien luokittelun. Luokittelun myötä ymmärretään paremmin, miten eri tekijät vaikuttavat poikkeamien syntyyn. Samoin muutosten ja trendien havaitseminen helpottuu turvallisuushavaintojen tilastollisen seurannan ja systematisoinnin myötä.

Voit jatkaa tutustumista Turvallisuutta vaativille väylille -osioon alla olevasta linkistä tai vasemman reunan valikosta. Seuraavaan vastuullisuusosioon voit siirtyä kuvan yläreunassa olevasta valikosta.

3.1.2. Luotsausalueet

TURVALLISUUTTA
VAATIVILLE VÄYLILLE

Merenkulun digitalisoituminen näkyy voimakkaasti Finnpiilotin strategiassa. Haluamme olla kehityksen suunnannäyttäjät: uudistuva, huipputeknologiaa kehittävä ja sitä hyödyntävä luotsausorganisaatio. Digitaalisten kehityshankkeidemme myötä pystymme tarjoamaan asiakkaillemme entistä tehokkaampia ja monipuolisempia luotsauspalveluja.

Etäluotsaus osana eLuotsauksen kehitystä

Hallitus esitti marraskuussa 2018 luotsauslakia muutettavaksi siten, että lailla mahdollistettaisiin etäluotsaus Suomen vesialueella ja Saimaan kanavan vuokra-alueella olevilla, luotsattaviksi väyliksi määrätyillä yleisillä kulkuväylillä. Laki tuli voimaan 1. helmikuuta 2019.

Etäluotsauksessa luotsi hoitaa tehtäviään muualla kuin luotsattavassa aluksessa, esimerkiksi maissa sijaitsevassa valvontakeskuksessa. Pitkällä aikavälillä tarkoituksena on parantaa luotsaustoiminnan turvallisuutta ja tehokkuutta sekä edistää uusien teknologioiden kokeilemistä ja tiedon laajempaa hyödyntämistä luotsaustoiminnassa.

Etäluotsausluvassa määrätään ne väylät ja väylän osat, joilla etäluotsaus on sallittua. Lupa määrittelee myös etäluotsaukseen osallistuvat alukset sekä etäluotsauksen alkamis- ja päättymispaikat. Luvan etäluotsaukseen myöntää Liikenne- ja viestintävirasto luotsausyhtiön hakemuksesta enintään viideksi vuodeksi.

Finnpilot on strategiansa mukaisesti jatkanut voimakkaasti eLuotsaus-palvelukonseptin kehittämistä. Osana eLuotsauksen kehitystä tähtäämme etäluotsauksoikeilun toteuttamiseen vuonna 2020. Uusien palvelujen, kuten etäluotsauksen, toteutus vaatii uutta laajempaa toimintamallia suomalaisilla väylillä tarjottaviin palveluihin ja kokeilun toteuttaminen edellyttää laajaa merenkulun toimijoiden yhteistyötä. Teemme yhteistyötä One Sea -ekosysteemin osana, jonka lisäksi toimimme aktiivisesti yhteistyössä koko merenkulun kentän kanssa.

Datan kerääminen ja hyödyntäminen entistä suuremmassa roolissa

Vuonna 2018 jatkokehitettiin Finnpiilotin AISLab-järjestelmää, jossa voidaan entistä vaivattomammin ja havainnollisemmin visualisoida lukuisten eri alusten yhtäaikaista liikettä ja liikkeen muutosta. Järjestelmä antaa mahdollisuuden nähdä ja käsitellä jälkikäteen, miten erilaiset luotsausten yhteydessä tapahtuvat tilanteet syntyvät. AISLab mahdollistaa myös tehokkaamman organisaation oppimisen sekä kerätyn tiedon käyttämisen koulutustarkoituksissa. Järjestelmään kehitetään myös automatisoituja analyysitoimintoja.

Wärtsilä Pilot PRO (ent. Transas Pilot PRO) -sovellus saatiin vuonna 2018 kaikkien luotsien käyttöön. Lisäksi aloitettiin uuden, tarkemman ja enemmän tietoa Pilot PROlle tuottavan GPS-vastaanottimen testaus sekä aloitettiin hanke uusien tietojen, kuten turvalaitevikojen, tuomiseksi suoraan Pilot PRO:n navigointisovellukseen. Myös asiakkaille tarjottavien tietojen määrää on tarkoitus lisätä. Meneillään olevan hankkeen tuloksena asiakas pystyy tulevaisuudessa lataamaan Finnpiilotin laatiman reittisuunnitelman laivan omaan navigointijärjestelmään, jolloin aluksen päällikkö ja luotsi ovat kirjaimellisesti "samalla kartalla". Järjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2019.

Pilot Online lanseerattiin asiakkaiden käyttöön

Sähköisen luotsintilausjärjestelmä Pilot Onlinen avulla asiakas voi antaa ennakkotietoja, tilata luotsin, muuttaa aiemmin syöttämiään tietoja ja seurata tekemäänsä tilausta. Pilot Online antaa asiakkaille mahdollisuuden seurata asiakasalustensa osalta samaa tilannekuvaa, jonka luotsinvälitys näkee. Beta-testaus käynnistyi keväällä 2018 ja palvelu lanseerattiin asiakkaiden käyttöön syksyllä. Vuonna 2019 tavoitteena on ohjata asiakkaita tilausvaiheessa entistä voimakkaammin sovelluksen käyttöön, puhelimen ja sähköpostin sijaan.

Boatweb helpottaa kutterinhoitajien työaikojen ilmoittamista

Vuonna 2018 panostettiin myös kutterinhoitajien työ- ja lepoaikojen kirjausjärjestelmän, Boatwebin, kehitykseen. Työajan seuranta on lakisääteistä ja kutterinhoitajilla se on tähän asti tapahtunut kirjautumalla luotsiaseman päätteellä Pilotwebiin. Puutteena järjestelmässä on ollut se, että ilmoittamista ei ole voinut tehdä mobiilisti. Myös todellisten lepoaikojen seurannassa on nykykäytännöllä ollut ongelmia. Edellisissä työehtosopimusneuvotteluissa sovittiinkin, että työaikojen ilmoittamiseen tullaan kehittämään uusi sovellus, joka toimii myös mobiilisti ja johon kirjattu tieto on nykyistä luotettavampaa.

Uudella web-pohjaisella mobiilisovelluksella Boatwebillä työ- ja lepoaikojen kirjaaminen on jatkossa entistä yksinkertaisempaa ja ennen kaikkea paikasta riippumatonta. Tulevaisuudessa työaikakirjaukset pystytään hoitamaan helposti mistä tahansa. Työehtosopimusneuvotteluissa muodostettu kuuden kutterinhoitajan ryhmä on ollut mukana Boatwebin kehitystyössä alusta asti ja koekäyttänyt sitä marraskuun puolivälistä lähtien. Boatweb on lanseerataan kaikkien kutterinhoitajien käyttöön maaliskuussa 2019.

3.1.4. Tunnusluvut

Luotsausmäärä kpl	2014	2015	2016	2017	2018
Kotka	4 496	4 203	4 157	4 498	5 031
Helsinki	5 100	5 124	5 111	5 309	5 452
Saaristomeri	3 273	3 385	3 151	3 342	3 769
Selkämeri	3 295	3 212	3 170	3 246	3 198
Perämeri	4 877	4 727	4 903	4 920	5 069
Saimaa	3 827	3 345	2 969	2 946	3 097
Yhteensä	24 868	23 996	23 461	24 261	25 616

Luotsausmäärä mailia	2014	2015	2016	2017	2018
Kotka	101 149	95 375	96 205	103 458	114 494
Helsinki	62 258	62 522	65 524	67 148	68 619
Saaristomeri	98 616	97 095	84 524	97 104	111 714
Selkämeri	23 255	23 146	22 470	22 790	22 585
Perämeri	73 712	77 386	81 626	81 122	78 826
Saimaa	111 755	104 127	89 170	88 049	88 721
Yhteensä	470 745	459 651	439 519	459 671	484 959

Niin luotsausten kappale- kuin mailimäärätkin nousivat vuonna 2018 uusille tuhatluvuille.

3.2. Kehittymistä tukeva työnantaja

KEHITTYMISTÄ TUKEVA
TYÖNANTAJA

- 3.2.1. Meillä töissä
- 3.2.2. Työturvallisuus
- 3.2.3. Työterveys ja hyvinvointi
- 3.2.4. Työn ja levon tasapaino
- 3.2.5. Henkilöstökysely
- 3.2.6. Sisäinen koulutus ja Finnpilot Akatemia
- 3.2.7. Tunnusluvut

3.2.1. Meillä töissä

KEHITTYMISTÄ TUKEVA
TYÖNANTAJA

Teemme töitä vesillä, luotsiasemilla, luotsinvälityksessä ja hallinnossa. Tässä muutama meistä 340 finnpilotilaisesta.

DIGITAALISTEN PALVELUIDEN KEHITYSPÄÄLLIKKÖ

Vesa-Matti Kantala

Aloitin Finnpilotin digitaalisten palveluiden kehityspäällikkönä kesällä 2018. Monipuoliseen työhöni kuuluu muun muassa teknisen kehityksen seuraamista, projektien ja ohjelmistokehityksen suunnittelua ja hallintaa sekä yhteistyökumppaneiden etsimistä. Merenkulun alalla tapahtuu paljon ja uutta opitaan jatkuvasti. Juuri nyt pääosa tekemisestä liittyy tavalla tai toisella etäluotsaus- ja etäohjattavan luotsiveneen kokeiluihin.

VASTAAVA KUTTERINHOITAJA

Krister Henriksson

Aloitin kutterinhoitajan työt vuonna 2007 Saaristomerellä. Olen työskennellyt Lillmälössä, Hangossa ja vuodesta 2010 Utössä. Toimin Utön aseman vastaavana kutterinhoitajana. Liikkuviin työpäiviini kuuluu muun muassa kaluston ja kiinteistöjen kunnossapitoa sekä luotsien kuljettamista maitse ja meritse.

Katso video sivun alareunassa.

KOULUTUS- JA TURVALLISUUSPÄÄLLIKKÖ

Pasi Paldanius

Aloitin Finnpilotin koulutus- ja turvallisuuspäällikön tehtävissä syksyllä 2018. Talo on tuttu, sillä olen luotsannut Saimaalla ja Perämerellä vuodesta 2006 alkaen, toimien myös Saimaan alueluotsivanhimpana. Uudessa toimenkuvassa alkumetreit ovat menneet pääasiassa turvallisuuteen keskittyvissä asioissa, mutta askelia on otettu myös koulutuspuolella. Tärkeä voimavara työssäni on Finnpilotin osaava henkilöstö, jonka kanssa kehitämme toimintaa yhdessä.

LUOTSINVÄLITTÄJÄ

John Lindholm

Minulla on luotsinvälittäjän työstä kymmenen vuoden kokemus. Luotsinvälityksessä työskennellään kaikkina vuorokauden aikoina ympäri vuoden. Työni on kolmivuorotyötä, yhdessä vuorossa työskentelee kolme luotsinvälittäjää. Luotsinvälittäjän työssä vaaditaan ongelmanratkaisukykyä ja hyvää kielitaitoa. Myös hyvät vuorovaikutustaidot ovat kullanarvoisia.

LUOTSI

Mikko Myyrä

Olen työskennellyt Finnpilotissa toukokuusta 2018 Saimaan kanavalla, Saimaalla ja nyt talvella Raumalla. Luotsina toimin aluksen päällikön neuvonantajana varmistaen laivan turvallisen kulun. Työni on monipuolista sekä käytännönläheistä ja olen viihtynyt todella hyvin. Uuden työntekijän perehdytys on hoidettu erinomaisesti. Siitä iso kiitos kollegoille!

LUOTSIAUSJOHTAJA

Sanna Sonninen

Työhöni Finnpilotin luotsausjohtajana sisältyy monipuolisesti tehtäviä aina luotsauksen arjen kysymyksistä toiminnan kehittämiseen laajemmin. Verkostot ovat arjessani merkittävässä roolissa: merenkulun muutos edellyttää alan toimijoiden aktiivista yhteistyötä. Suomen vesillä paikallistuntemuksen merkitys on korvaamaton. Osaava ja kokenut väkemme varmistaa, että kaukaakin tulevat alukset kulkevat vaativilla väylilläämme turvallisesti. Harvassa työssä voi olla yhtä ylpeä porukasta kun meillä!

Haastattelussa Utön vastaava kutterinhoitaja Krister Henriksson.

Voit jatkaa tutustumista Kehittymistä tukeva työnantaja -osioon alla olevasta linkistä tai vasemman reunan valikosta. Seuraavaan vastuullisuusosioon voit siirtyä sivun yläreunassa olevasta valikosta.

Luotsaustyössä turvallisuudella on erittäin keskeinen rooli ja turvallisuus onkin yksi kolmesta arvostamme. Haastavassa toimintaympäristössä riskien tunnistaminen ja niihin varautuminen on avainasemassa. Vuonna 2018 panostimme vahvasti työturvallisuuden kehittämiseen.

Emäsalon onnettomuudesta opittiin paljon

Joulukuussa 2017 Emäsalon vesillä tapahtui kahden kokeneen työntekijämme hengen vaatinut luotsiveneonnettomuus. Onnettomuus jätti pysyvän jäljen Finnpiilotiin: se kulkee mukanamme aina ja ohjaa turvallisuustyötämme nyt ja jatkossa. Onnettomuuden myötä on syntynyt paljon uutta tietoa, jota meillä ei aiemmin ollut. Uudet tiedot johtivat välittömiin muutoksiin. Teimme runsaasti muutoksia veneisiin, ohjeisiimme sekä henkilöstön turvallisuuskoulutukseen. Kaikki nämä auttavat meitä estämään vastaavan onnettomuuden toteutumista tulevaisuudessa. Finnpiilotin turvallisuuskulttuurissa on otettu askel uudelle tasolle.

Lisäresursseja turvallisuuden ja koulutuksen kehittämiseen

Vuonna 2018 Finnpiilotiin perustettiin koulutus- ja turvallisuuspäällikön toimi. Koulutus- ja turvallisuuspäällikkö vastaa kenttäesimiesten tukemisesta, alueiden turvallisuusjohtamisen kehittamisestä sekä osallistuu yhtiön turvallisuusjohtamisjärjestelmän ja poikkeamaprosessin kehittämiseen. Hän koordinoi myös yhtiön sisäistä koulutusjärjestelmää Finnpiilot Akatemiassa tunnistettujen tavoitteiden pohjalta.

Koulutus- ja turvallisuuspäällikön johdolla Finnpiilotin Safety-ryhmän toiminta käynnistettiin uudelleen. Safety-ryhmän työ tähtää arjen turvallisuuden parantamiseen ja alkuvaiheen tärkein tavoite on saada koottua kokemuksia ja ajatuksia arjen työhön liittyen. Safety-ryhmän toiminnan muoto ja käytettävät työkalut tarkentuvat talven 2018–2019 aikana.

Uusi allashytti mahdollistaa hytistä poistumisen harjoittelun

Vedestä pelastautumista harjoitellaan vuosittain kaikilla luotsiasemilla. Joka kolmas vuosi harjoitukset pidetään Meriturvan johdolla, ja niissä havaitut puutteet korjataan. Meriturvalla on Lohjalla pelastautumiskoulutusyksikkö, jossa luotsit ja kutterinhoitajat saavat uusien työntekijöiden pelastus- ja pelastautumiskoulutuksen ja jossa he käyvät kertauskoulutuksessa viiden vuoden välein. Vuonna 2018 Lohjan Meriturvassa otettiin käyttöön Finnpiilotin suunnittelema ja tilaama allashytti, jossa luotsiveneen ohjaamosta poistumista voidaan harjoitella ja testata.

Työtapaturmien ehkäisy

Vuonna 2018 finnpiilotilaisille tapahtui yhteensä 14 työtapaturmaa työssä tai työmatkalla. Luotsaukseen liittyvät tapaturmat ovat yleensä lieviä, esim. liukastumisista aiheutuvia vammoja tai raskaiden tavaroiden nostamisessa tapahtuvia revähdyksiä. Veneiden ja laivojen kannella liikkuminen liukkaissa olosuhteissa ja pimeällä muodostaa selkeän turvallisuusriskin, jota voidaan pienentää esimerkiksi oikeanlaisilla jalkineilla.

Kun tapaturmiin johtaneita tekijöitä tunnistetaan ja ymmärretään paremmin, vahinkojen ennaltaehkäiseminenkin on helpompaa. Työtapaturmien ehkäisyssä ja tapauksista oppimisessa ensiarvoisen tärkeää on kenttäesimiesten ja työsuojeluvaltuutettujen avoin viestintä ja tiedon jakaminen. Poikkeamahavaintoprosessin kehittämisellä pyritään vahvistamaan edellytyksiä tiedon aiempaa tehokkaammalle käsittelylle ja jakamiselle.

Luotsiveneonnettomuuden vuosipäivän illan pimentyessä jätkäkynttilät roihusivat kirkkaina luotsiasemilla ympäri Suomen, kun Finnpiilotin luotsikutterinhoitajat, luotsit, luotsinvälittäjät, emäntä-siivoojat ja hallinnon väki muistivat onnettomuudessa menehtyneitä kollegojaan. Myös Helsingin Kansakoulukujalla Finnpiilotin 24/7/365 avoinna olevassa luotsinvälityksessä paloivat ulkotulet ja kynttilät. Kuvat: Sami Raanti, Katariina Engblom

Työnantajan tarjoama kattava työterveyshuolto auttaa jaksamaan paremmin niin työssä kuin vapaa-ajallakin.

Tuemme aktiivisesti työntekijöidemme hyvinvointia

Finnpilotissa on kattava työterveyshuolto, joka tukee henkilöstöä niin sairauksien ennaltaehkäisyssä kuin hoidossakin. Finnplotin työterveyshuoltoon sisältyvät lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto sekä vapaaehtoinen sairaanhoitopalvelu sairauksien varalta. Työterveyshuoltomme tavoitteena on tarjota kaikille työntekijöillemme terveellinen ja turvallinen työympäristö sekä varmistaa työyhteisön hyvinvointi. Päämääränä on ennaltaehkäistä työhön liittyviä sairauksia ja työtapaturmia sekä ylläpitää henkilöstömme työ- ja toimintakykyä samoin kuin työssä jaksamista.

Laivaväenlääkärintodistuksella varmistetaan henkilön terveydentilan soveltuvuus aluksella tehtävään työhön. Ilman voimassaolevaa todistusta tai Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien siihen myöntämää poikkeuslupaa ei voi työskennellä luotsina tai luotsikutterinhoitajana. Viime vuosina hyväksyttävän todistuksen saamisen ehdot ovat tiukentuneet. Jo siitä syystä työkykyä uhkaaviin ongelmiin on tärkeää tarttua ajoissa. Lääkärintarkastuksen yhteydessä on mahdollisuus tehdä myös fyysistä toimintakykyä mittaava testi.

Henkilöstömme keski-ikä on yli 50 vuotta, mikä korostaa työhyvinvoinnin ja työkyvystä huolehtimisen merkitystä. Finnplot tukee aktiivisesti yhteisöllistä työhyvinvointia ja liikunnan harrastamista maksamalla henkilöstön osallistumismaksuja erilaisiin liikuntatapahtumiin sekä tukemalla henkilöstön liikkumista vuosittaisella virikerahalla.

Emäsalon onnettomuuden käsittely sai kiitosta

Joulukuussa 2017 Emäsalossa tapahtuneesta luotsiveneonnettomuudesta toipuminen on ollut henkilöstöllemme raskasta. Samalla onnettomuuden käsittely Finnplotissa on saanut kuitenkin henkilöstöltä kiitosta ja kriisin jälkihoito on todettu laajasti onnistuneeksi. Heti onnettomuuden jälkeen sekä sitä seuranneina kuukausina työterveyshuollon kautta järjestetty kattava tuki näkyi sekä henkilöstön yhteistilaisuuksissa luotsiasemilla että työntekijöille tarjottuna yksilöllisenä tukena. Myös tapaa, jolla kriisi hoidettiin julkisuudessa, pidettiin henkilöstön mielestä onnistuneena ja erityisesti avointa tiedotusta kiiteltiin.

3.2.4. Työn ja levon tasapaino

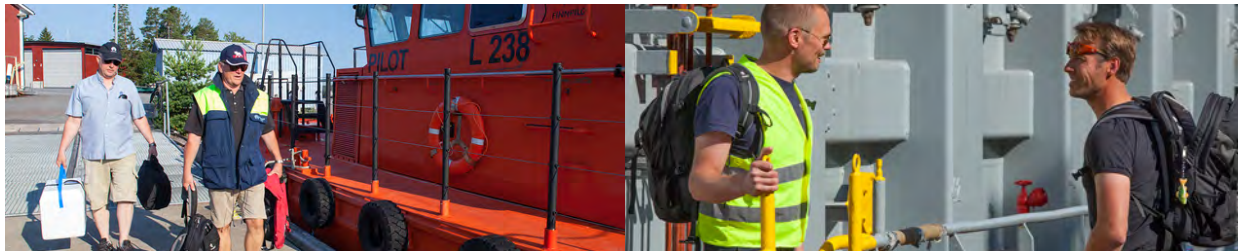
Epäsäännöllisessä vuorotyössä työtehtävien ennakoitavuus vaikuttaa olennaisesti jaksamiseen. Uudet digitaaliset järjestelmämme mahdollistavat työ- ja lepoaikojen aiempaa paremman suunnittelun.

Epäsäännöllinen vuorotyö vaatii säännöllisen levon

Luotsaus on epäsäännöllistä vuorotyötä, joka kuormittaa tekijäänsä sekä fyysisesti että psyykkisesti. Jotta työssä jaksaisi, on palaututtava ja levättävä riittävästi. Luotsiasemilla työ rytmittyy viikko töissä, viikko vapaalla -vuorottelulla. Työviikoilla säännölliselle levolle on pyritty järjestämään laadukkaita olosuhteet: luotsiasemilla on satsattu hyviin vuoteisiin ja vuodevaatteisiin, on asennettu pimennysverhoja ja kiinnitetty huomiota ilmanvaihtoon sekä äänieristykseen. Ketään ei kuitenkaan voi pakottaa lepäämään, joten jokaisen on kannettava henkilökohtaistakin vastuuta työtehtävien vaatiman vireystilan ylläpitämisestä.

Eräs keino, jolla voidaan vaikuttaa olennaisesti jaksamiseen, on työtehtävien parempi ennakoitavuus. Sen uskotaankin paranevan Pilot Online -luotsintilausjärjestelmän kehittämisen ja käytön laajentamisen myötä. Pilot Onlinen tavoitteena on selkeyttää luotsintilauksen prosessia, parantaa aikataulutietojen luotettavuutta sekä helpottaa reaaliaikaista kommunikointia. Vuonna 2018 lanseerasimme järjestelmän asiakkaidemme käyttöön, tavoitteenamme laajentaa käyttöä entisestään alkaneena vuonna.

Kevään 2018 työehtosopimuskieloksella käsiteltiin myös lepoaikakysymyksiä. Tavoitteena on työvuoron aikaisten päivä- ja yölepojen mahdollisimman tasainen jakautuminen henkilöstön kesken. Liian pitkiä jaksoja ilman yöaikaan sijoittuvia lepoaikoja vältetään. Luotsikutterinhoitajien uutta työaikaseurantajärjestelmä Boatwebiä kehitettiin ja testattiin. Järjestelmä otetaan käyttöön kaikille kutterinhoitajille kevään 2019 aikana.

Keskellä arjen rutiineja toimintatapojen, tiedonkulun sekä johdon ja esimiesten toiminnan arvioinnille tulee antaa oma aikansa. Henkilöstökyselyllä selvitetään Finnpilotin yritystason sekä alue- ja asematason työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen kokonaistilannetta eri osa-alueittain.

Henkilöstökyselyn vastausprosentti kaikkien aikojen ennätykseen

Vuosittaisella henkilöstökyselyllä selvitetään Finnpilotin yritystason sekä alue- ja asematason työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen kokonaistilannetta. Tulosten avulla löydämme painopisteitä, joita kehittämällä pääsemme parempaan henkilöstötyytyväisyyteen ja myös näemme ovatko jo tehdyt toimenpiteet olleet oikean suuntaisia.

Vuoden 2018 henkilöstötutkimukseen vastasi useampi kuin koskaan aikaisemmin. Vastausprosentissa nähtiin huima kasvu, kun edellisvuoden 62 % vastausmäärä nousi 74 prosenttiin. Henkilöstökyselyyn vastanneista finnpilotilaisista 94 prosenttia oli työpaikkaansa erittäin tai melko tyytyväisiä. Vastaaajista 51 % arveli työilmapiiriin parantuneen viimeisen vuoden aikana. Vastanneista 32 % on suositellut Finnpilotia työpaikkana ja lähes sama määrä kertoi, että suositellisi lämpimästi kysyttäessä.

Kritiikkiä saivat muun muassa kehityskeskustelujen koettu hyödyllisyys sekä henkilöstötutkimuksessa ja kehityskeskusteluissa esiin nousseiden kehityskohteiden jatkokäsittelyn systemaattisuus. Kehityskeskusteluista ei olla luopumassa, koska niillä varmistetaan työn kannalta keskeisten asioiden, kuten koulutuksen, työssäjaksamisen, työilmapiiriin ja varusteiden vuosittainen läpikäynti jokaisen työntekijän kohdalla. Keskusteluille on vain löydettävä vahvempi merkitys sekä henkilöstön että paikallisten esimiesten näkökulmasta. Kehitystyötä tällä saralla jatketaan.

Esimiehiä valmennettiin henkilöstötutkimuksen tulosten purkuun. Tutkimuksen tuloksia käsiteltiin henkilöstön kanssa asema- tai aluekokousten yhteydessä. Vaikka koko yrityksen tasolla henkilöstökyselyn tulokset olivatkin rohkaisevia, oli työyksikkökohtaisissa tuloksissa edellisvuoden tapaan huomattavia eroja. Kun tuloksia käsiteltiin asematasolla, päästiin paremmin pureutumaan kyseisellä asemalla esiin nousseisiin kehittämiskohteisiin.

Yksi Finnpilotin uuden strategian kulmakivistä on yhtiön sisäisen koulutusjärjestelmän kehittäminen johdon ja henkilöstön yhteistyönä.

Henkilöstö avainroolissa sisäisen koulutusjärjestelmän kehittämisessä

Meriliikenteen digitalisaatio merkitsee vääjäämätöntä muutosta luotsauksessakin. Rutiininomaisia työtehtäviä automatisoidaan tulevaisuudessa monelta osin. Luotsauslain muutos mahdollistaa etäluotsauksen kokeilemisen. Tavoitteenamme on kokeilun toteuttaminen vuonna 2020.

Kaikki tämä edellyttää meiltä uusien asioiden oppimista ja osaamisemme ennakoluulotonta kehittämistä. Visiossamme olemme määritelleet, että asiakaskeksiset palvelumme ja huippuosaamisemme tekevät meistä meriliikenteen halutuimman kumppanin. Saavuttaaksemme tavoitteemme meidän tulee olla oppiva organisaatio. Teknologisen murroksen keskellä korostuu uusien asioiden oivaltaminen ja soveltaminen.

Finnpilotissa on valtavasti merenkulun erikoisosaamista, mikä antaa meille loistavan mahdollisuuden vastata tulevaisuuden haasteisiin. Osaamista on opittava hyödyntämään koulutuksessakin paremmin. Olemme saaneet rohkaisevia kokemuksia uusien asioiden oppimisesta projekteissa, joissa kenttähenkilöstöllä on ollut merkittävä rooli. Finnpilotin kokeneella henkilöstöllä on valmiuksia ja intoa oppimisprojektien vetämiseen. Samalla omille kouluttajillemme halutaan tarjota mahdollisuus lisätä omaa tietämystään alan parhaissa oppilaitoksissa.

Hyödynnämme Finnpilotissa olevaa laajaa osaamista kehittäessämme Finnpilot Akatemia -koulutusjärjestelmää. Tavoitteena on myös valmistautua teknologian mukanaan tuomiin työn muutoksiin. Ensimmäisiä Akatemian kokeiluja on talvella 2018–2019 käynnistetty jäämoduuli, jossa henkilöstöä koulutetaan jääolosuhteissa toimimiseen.

Finnpilotin koulutuksen rakentamisessa pohditaan aktiivisesti myös turvallisuusjohtamisen kehittämistä, esimerkiksi sitä, miten saamme hyödynnettyä poikkeamaraportointia sisäisen koulutuksemme suunnittelussa. Safety-ryhmä on ratkaisevassa roolissa, kun edistämme raportoinnin hyödyntämistä.

3.2.7. Tunnusluvut

Henkilöstön määrä tehtävittäin	2014	2015	2016	2017	2018
Luotsit	148	149	143	143	148
Luotsikutterinhoitajat	145	140	140	141	145
Luotsinvälitys	18	18	18	19	20
Emännät ja emäntäsiivoojat	6	9	7	8	6
Hallinto	19	19	19	19	21
Yhteensä	336	335	327	330	340
Henkilötyövuodet vuoden aikana keskiarvo	320	320	317	315	324

Operatiivisen henkilöstön määrä alueittain	2014	2015	2016	2017	2018
Perämeri	60	61	63	65	64
Selkämeri	42	39	38	42	40
Saaristomeri	53	52	53	53	53
Helsinki	59	58	54	54	56
Kotka	32	37	33	32	37
Saimaa	53	51	49	46	49
Yhteensä	299	298	290	292	299

Työsuhteen laatu, vakituinen/määräaikainen	2014	2015	2016	2017	2018
Vakituinen	308	307	306	303	310
Määräaikainen	28	28	21	27	30
Yhteensä	336	335	327	330	340

Työsuhteen laatu, kokoaikainen/osa-aikainen	2014	2015	2016	2017	2018
Kokoaikainen	324	324	318	316	325
Osa-aikainen	12	11	9	14	15
Yhteensä	336	335	327	330	340

Henkilöstön työtyytyväisyys ja kyselyn vastausprosentti	2014	2015	2016	2017	2018
Vastausprosentti	60 %	60 %	56 %	62 %	74 %
Kaikkien kriteerien keskiarvo (asteikko 1-6)	4,0	4,1	4,3	4,4	4,5
Kokonaisarvosana työnantajalle	4,1	4,3	4,4	4,7	4,7

Henkilöstön jakauma, miehiä/naisia	2014	2015	2016	2017	2018
Miehiä	308	305	298	299	310
Naisia	28	30	29	31	30
Yhteensä	336	335	327	330	340

Yhtiön hallitus (pl henkilöstön edustus)	2014	2015	2016	2017	2018
Miehiä	5	5	5	4	4
Naisia	3	3	3	3	3
Yhteensä	8	8	8	7	7

Sisältää henkilöstön edustajan ja varajäsenen.

Yhtiön johtoryhmä	2014	2015	2016	2017	2018
Miehiä	4	4	4	3	3
Naisia	1	1	1	2	2
Yhteensä	5	5	5	5	5

Tapaturmien määrä ja tapaturmista johtuneet poissaolot päivissä	2014	2015	2016	2017	2018
Tapaturmien määrä	15	14	18	21	14
Tapaturmista johtuneet poissaolot, työpäiviä	66	171	271	82	204
Tapaturmataajuus, määrä/milj. työtuntia työssä tapahtuneista	21	23	29	24	17

Sairauspoissaolot	2014	2015	2016	2017	2018
Työpäiviä	3101	3911	3379	4032	3697
Päivät/työntekijä	10	12	10	12	11
Osuus kokonaistyöajasta %	4,0	4,9	4,3	5,0	4,8
Terveysprosentti % (henkilöstöstä terveenä koko vuoden)	45	42	45	42	44

Työsuhteen päättymisen syyt ja eläköitymisikä	2014	2015	2016	2017	2018
Yhteensä	10	10	12	14	21
Irtisanottu (työsuhde purettu)	0	0	1	0	1
Irtisanoutunut	1	1	3	3	5
Eläköitynyt	9	8	8	9	14
Kuollut	0	1	0	2	1
Eläköitymisikä keskimäärin, vuotta	63	64	62	62	62

Työterveyshuollon kulut %	2014	2015	2016	2017	2018
Sairaudenhoito	48,8	50,7	46,6	43,6	37,8
Ennaltaehkäisy	51,2	49,3	53,4	56,4	62,2
Yhteensä	100	100	100	100	100

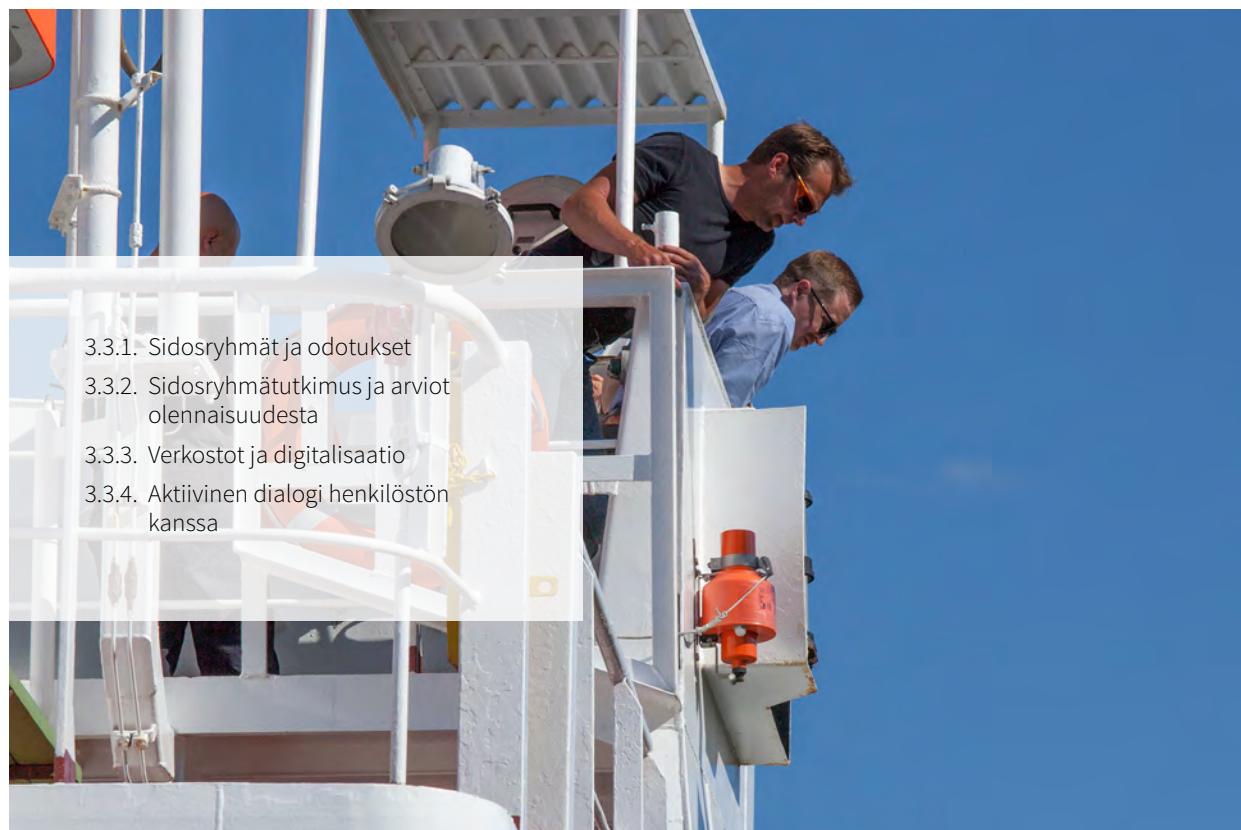
Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa	2014	2015	2016	2017	2018
Koko henkilöstö	50	50	51	51	51
Luotsit	51	52	52	52	52
Luotsikutterinhoitajat	50	50	51	52	51
Luotsinvälitys	41	40	41	43	42
Emännät ja emäntäsiivoojat	59	59	59	60	60
Hallinto	46	47	48	48	48

Meitä finnpilotilaisia työskentelee Suomen rannikolla sekä Saimaalla kaiken kaikkiaan 340 henkilöä, joista noin 9 % on naisia. Määrä heijastaa sukupuolijakaumaa merenkulussa ylipäänsä: naisia on alalla miehiin verrattuna vähän ja siten naisia hakeutuu Finnpilotin tarjoamiin tehtäviin harvemmin kuin miehiä.

3.3. Vastuullinen palveluntarjoaja

VASTUULLINEN
PALVELUNTARJOAJA

- 3.3.1. Sidosryhmät ja odotukset
- 3.3.2. Sidosryhmätutkimus ja arviot
olennaisuudesta
- 3.3.3. Verkostot ja digitalisaatio
- 3.3.4. Aktiivinen dialogi henkilöstön
kanssa

Asiakkaiden, omistajan ja yhteistyökumppaneiden odotuksiin on kyettävä vastaamaan nyt ja tulevaisuudessa. Keskeisten sidosryhmiemme tarpeet selvitetään aktiivisen vuoropuhelun kautta. Asiakkuuksien hoitamista varten on laadittu sidosryhmäkohtaiset suunnitelmat, joiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Tärkeimmät sidosryhmämme

Finnpilotin tärkeimpiä sidosryhmiä ovat henkilöstö, asiakkaat, omistaja, viranomaiset, päättäjät, paikallisyhteisöt, alihankkijat, media ja suuri yleisö. Toimintamme vaikuttaa epäsuorasti myös esimerkiksi saariston asukkaisiin ja merellä liikkuviin huviveneilijöihin. Sidosryhmät odottavat Finnpiilotilta palvelun jatkuvaa kehittämistä, aktiivista yhteistyötä sekä vastuunäkökulmien huomioimista kaikessa toiminnassa.

Asiakkaina varustamot ja satamat, omistajana valtio

Suorat asiakkaamme ovat pääosin ulkomaisia varustamoja, jotka hyötyvät palveluistamme liikennöinnin sujuvuutena ja turvallisuutena niin välillä kuin satamissakin. Meklarit ovat varustamojen Suomessa toimivia asiamiehiä, jotka hoitavat luotsintilaukset ja rahaliikenteen.

Vuonna 2018 jatkoimme sähköisen luotsintilausjärjestelmän, Pilot Onlinen, käyttöönottoa ja kehittämistä meklarien kanssa. Tavoitteena on, että yhä useampi asiakas tekisi tilauksensa uuden järjestelmän kautta. Pilot Onlinen avulla pystymme selkeyttämään luotsintilauksen prosessia, parantamaan aikataulutietojen luotettavuutta sekä helpottamaan reaaliaikaista kommunikointia.

Satamat ovat välillisiä asiakkaitamme ja tärkeitä yhteistyökumppaneita. Lastien on päästävä satamiin ja satamista ulos luotettavasti ja ilman viivytyksiä. Pyrimme siihen, että satamilla ja Finnpiilotilla on yhteinen tilannekuva luotsauspalvelujen kehittämistarpeesta. Helposti saatavilla olevat ja kustannuksiltaan järkevät luotsauspalvelut ovat ensiarvoisen tärkeitä myös Suomen teollisuudelle ja ulkomaankaupalle, jonka palveluksessa olemme. Luotsauspalvelumme turvaavat omalta osaltaan kuljetusketjun kitkattomuuden ja kustannustehokkuuden. Kansainvälinen hintavertailu osoittaa, että luotsausmaksumme lukeutuvat Itämeren alueen edullisimpiin.

Suomen valtio on paitsi 100-prosenttinen omistajamme myös keskeinen sidosryhmämme. Sen pitää pystyä luottamaan siihen, että hoidamme erityistehtävämme vastuullisesti niin talouden, ympäristön kuin huoltovarmuudenkin näkökulmasta. Meriliikenteen onnettomuuksia estäessään luotsaus tuottaa turvallisuutta ja hyvinvointia ympäristölle ja koko yhteiskunnalle.

KESKEISET SIDOSRYHMÄT JA ODOTUKSET

OMISTAJA	• Luotsauspalvelun tuottaminen turvallisesti ja tehokkaasti • Tuotto ja kustannustehokkuus • Toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys
HALLITUS	• Korkeatasoinen turvallisuuspalvelu • Kustannustehokkuus • Selkeä ja laadukas raportointi • Hyvä valmistelutyö
VARUSTAMOT JA MEKLARIT	• Asiantunteva ja laadukas luotsauspalvelu • Palvelun saatavuus ja joustavuus
SATAMAT	• Palvelun saatavuus ja joustavuus • Hyvä vuorovaikutus
HENKILÖSTÖ	• Jatkuvuus, työsuhteen pysyvyys • Kilpailukykyinen ansiotaso • Toimiva tiedonkulku • Toimiva työterveyshuolto • Hyvä johtaminen • Mahdollisuus vaikuttaa • Osaamisen ylläpito ja kehittäminen • Monipuoliset työtehtävät, työnkierto • Avoimuus ja hyvä työilmapiiri • Toimivat arvot
YHTEISTYÖKUMPPANIT: JÄÄNMURTO, VIRANOMAISET, LIITOT JA JÄRJESTÖT	• Hyvä yhteistyö

Finnpilotin strategiaa päivitetään vuosittain. Yksi osa strategiaa on sidosryhmäkartoitus ja sidosryhmien odotusten tarkastelu.

Vuoden seuratuin työmatka: Finnpilotin tilaama ”Talviliikenne pelaa pohjoisessa” -video lähti keväällä 2018 elämään omaa elämäänsä verkossa. Video sai ViralHog-sivuston YouTube-tilillä yli miljoona katselukertaa otsikolla ”Pilot Steps onto Moving Ship”. Video julkaistiin uutisena myös Iso-Britannian suurimpiin kuuluvan päivälehdessä Daily Mailin verkkosivuilla tavoittaen miljoonayleisön ympäri maailmaa.

Voit jatkaa tutustumista Vastuullinen palveluntarjoaja -osioon alla olevasta linkistä tai vasemman reunan valikosta. Seuraavaan vastuullisuusosioon voit siirtyä kuvan yläreunassa olevasta valikosta.

3.3.2. Sidosryhmätutkimus ja arviot olennaisuudesta

Vuonna 2018 toteutettiin Finnpiilotin joka toinen vuosi tehtävä asiakas- ja sidosryhmätutkimus. Tutkimus teetettiin sähköisenä kyselynä elo-syyskuussa. Tavoitteena oli selvittää sidosryhmien ja asiakkaiden tyytyväisyyttä toimintaamme sekä löytää kehittämistä vaativia kohteita.

Tyytyväisyys Finnpilottiin pysynyt hyvällä tasolla

Asiakas- ja sidosryhmätutkimukseen osallistui 97 vastaajaa (vuonna 2016: 82 vastaajaa), jotka edustivat Finnpiilotin tärkeimpiä sidosryhmiä.

Vastaajaryhmistä suurimpia olivat meklarit (35,1 % kaikista vastaajista) sekä satamat (21,6 %). Seuraavaksi suurimmat vastaajaryhmät olivat yhteistyökumppanit (12,4 %), viranomaiset (9,3 %) sekä varustamot (8,2 %).

Asteikolla 1–7 Finnpiilotin kokonaisarvosanaksi muodostui 5,9 (vuonna 2016: 6,0). Toimintamme onnistuneimmiksi tekijöiksi nousivat seuraavat:

- ammattitaito (arvosana 6,3),
- luotsauksen tuottama turvallisuus (arvosana 6,2),
- yhteydenpito luotsinvälitykseen (arvosana 6,2) sekä
- palvelun luotettavuus (arvosana 6,1).

Kumppanina Finnpilottiin ilmoitti olevansa erittäin tyytyväisiä 52 % ja melko tyytyväisiä 46 %. Erittäin tyytymättömiä ei ollut lainkaan. Useampien maiden luotsauspalveluja käyttävistä vastaajista 54 % arvioi Finnpiilotin palvelun olevan parempaa kuin muiden Euroopan toimijoiden. Muita maita heikommaksi palveluja ei arvioinut yksikään vastaaja.

Asiakas- ja sidosryhmätutkimuksen tekemisen lisäksi mittaamme jatkuvasti asiakastyytyväisyyttä aluksilta mPilot-järjestelmän kautta. Toimintamme saamat arvosanat ovat pysyneet erinomaisella tasolla.

ASIAKASTYYTYVÄISYYS, ALUKSET

	Tyytyväisyys Finnpilottiin	Luotsi edisti turvallisuutta
2018		
Vastauksia, lkm	8 852	8 640
Arvio (1-7)	6,8	6,9
Keskiarvo molemmista	6,8	
2017		
Vastauksia, lkm	9 524	9 413
Arvio (1-7)	6,8	6,8
Keskiarvo molemmista	6,8	
2016		
Vastauksia, lkm	10 319	10 269
Arvio (1-7)	6,8	6,8
Keskiarvo molemmista	6,8	

Aluksilla koetaan luotsauksen parantavan merkittävästi turvallisuutta.

Olennaisuusanalyysissä tunnistetut tekijät sidosryhmien arvioitavina

Finnpiilotin johdon olennaisuusanalyysissä tunnistamat vastuullisuusnäkökohdat asetettiin vuoden 2018 asiakas- ja sidosryhmätutkimuksessa vastaajien arvioitaviksi.

Asteikolla 1–7 sidosryhmät arvottivat vastuullisuusnäkökohdista **merkityksellisimmiksi**:

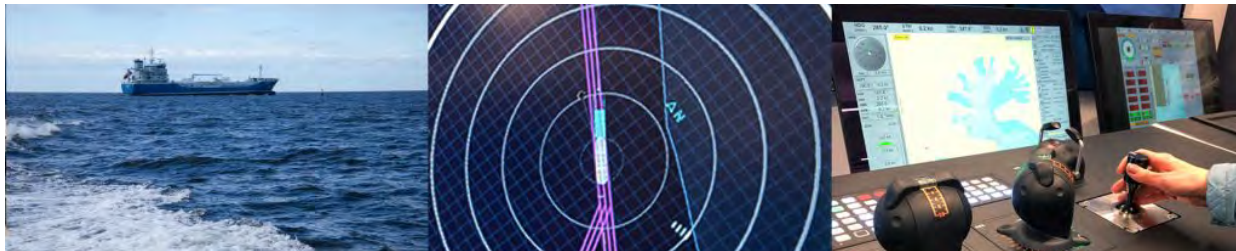
- luotsauksen tuottaman turvallisuuden (merkityksellisyys arvioitiin arvosanalla 6,7),
- asiakaskeksien toimintatavan (arvosana 6,4) sekä
- ympäristöhaittojen ehkäisy (arvosana 6,4).

Vastuullisuusnäkökohdista Finnpiilot on tutkimuksen mukaan **onnistunut parhaiten** turvallisuuden tuottamisessa

(arvosana 6,2). Ympäristöhaittojen ehkäisystä saimme arvosanaksi 6,0. Olennaisuusanalyysissä merkityksellisimmiksi tunnistetuista tekijöistä meillä on eniten parannettavaa asiakaskeskeisessä toimintatavassa, jonka osalta saimme onnistumisarvosanan 5,7. Kuilu merkityksellisyyden ja onnistumisen välillä oli arvioituista näkökohdista suurin. Vuonna 2019 tulemmekin pohtimaan asiakaskokemuksen kehittämistä osana strategiaamme.

Tulokset vahvistavat, että olemme vastuullisuusasioissa oikealla tiellä, mutta sidosryhmien odotuksiin vastaamisessa on vielä haasteita. Olennaisuusanalyysin tulokset antavat tärkeää tukea tulevaisuuden vastuullisuustyöhön.

Tutkimuksen toteutti Innolink.

Finnpilot osallistuu aktiivisesti merenkulun digitalisaatioon ja eLuotsauksen kehittämiseen. Asiakkaillemme tämä merkitsee parempia luotsauspalveluja.

Aktiivista kehittämistä verkostoissa

One Sea -ekosysteemissä toimialojensa globaalit markkinajohtajat tekevät yhteistyötä autonomisen eli itseohjautuvan meriliikenteen tuomiseksi Itämerelle. Sen hallinnassa luotsauksella on tärkeä rooli. Finnpiilot pystyy tarjoamaan kehitystyöhön sellaista alusten käsittelyn ja väyläajon osaamista, jota millään muulla organisaatiolla ei Suomessa ole. Pyrimme omalta osaltamme mahdollistamaan, että Suomi kulkee digitaalisen meriliikenteen kärkijoukossa antamalla koko osaamisemme muutosprosessin käyttöön. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödyntämällä pystymme tarjoamaan asiakkaillemme uusia ja parempia luotsauspalveluja.

Osana *ITS Finlandia* (Intelligent Transport System) olemme sitoutuneet edistämään älykkään liikenteen palvelujen toteuttamista. Verkostoon kuuluu yli sata jäsenorganisaatiota.

Etäluotsauksen kokeilut mahdollistava luotsauslain muutos eteni vuonna 2018. Hallitus esitti luotsauslakia muutettavaksi siten, että lailla mahdollistettaisiin etäluotsauskokeilut, jossa luotsi hoitaa tehtäviään muualla kuin luotsattavassa aluksessa. Laki tuli voimaan 1. helmikuuta 2019. Tähtäämme etäluotsauksen testaamiseen jollakin suomalaisella väylällä alkuvuodesta 2020. Uskomme, että parhaat tulokset etäluotsauskokeilusta ovat saavutettavissa verkostojen avulla ja tiiviillä yhteistyöllä muiden merenkulun digitalisaatioon panostavien toimijoiden kanssa.

3.3.4. Aktiivinen dialogi henkilöstön kanssa

Henkilöstön kanssa käytävä vuoropuhelu ja keskinäiseen jakamiseen rohkaiseva toimintakulttuuri ovat strategiassamme vahvassa roolissa. Tahtotilana on tehdä asioita yhdessä, henkilöstön ja johdon keskinäisen luottamuksen varassa.

Vahvistamme dialogia ja toisiltamme oppimista

Merenkulun parhaista osaajista koostuva henkilöstömme on paitsi yksi merkittävimmistä sidosryhmistämme, myös Finnпилotin keskeisin voimavara. Ylhäältä päin ei kyetä johtamaan ja panemaan täytäntöön kuin murto-osa kentältä tulevista kehitysideoista. Kehittääksemme toimintaamme aidosti ja laajalla rintamalla henkilöstölle on annettava yhä enemmän työkaluja asioiden eteenpäin viemiseen.

Olemme lähteneet rohkeasti uudistamaan toimintakulttuuriamme. Kaikki halukkaat pääsevät mukaan kehittämiseen. Uuden kulttuurin juurruttaminen tapahtuu yhdessä tekemällä. Sen kautta olemme alkaneet kääntää ajattelumalliamme dialogin mahdollistavaan suuntaan. Luottamuksen ilmapiiri ja yhdessä tekemisen kulttuuri kantavat meitä tulevilla uudistuksilla.

Uutta dialogiin rohkaisevaa ajattelutapaa ja kentän kehitysvoimaa hyödynnetään muun muassa henkilöstön koulutuksessa, erilaisissa kehitystehtävissä sekä uusien asioiden ja osaamisten jalkauttamisessa. Näin toimien saadaan Finnпилotissa olevaa osaamista kerrytettyä moninkertaisesti verrattuna siihen, että ostaisimme osaamista talon ulkopuolelta. Johdon ja kentän kehittämistyötä koskevat keskustelut ja suunnittelu tullaan jatkossa keskittämään Finnпилot Akatemiaan, jonka toiminnalla ylläpidetään ja vahvistetaan ammatillista huipputaustaa.

3.4. Työtä ympäristön hyväksi

TYÖTÄ YMPÄRISTÖN
HYVÄKSI

3.4.1. Suojellemme herkkää ympäristöä

3.4.2. Oman toiminnan
ympäristövaikutukset

3.4.3. Kalusto

3.4.4. Tunnusluvut

3.4.1. Suojellemme herkkää ympäristöä

Suomalaisen saariston olosuhteet ovat merenkululle maailman vaativimpia. Paikalliset olosuhteet tunteva luotsi on aluksen päällikölle korvaamaton apu turvalliseen väylänavigointiin.

Saapuessaan avomereltä väylän päähän iso alus joutuu itselleen erittäin haastavaan ympäristöön: tilaa väylällä on niukalti, vedet ovat matalia ja kivikkoisia eikä navigointivirheisiin ole varaa. Öljy- tai kemikaalipäästöön johtavan meriliikenneonnettomuuden seuraukset herkälle saaristoluonnolle ja sen ekosysteemeille voisivat olla tuhoisia. Luotsauksen avulla väylänavigoinnissa kyetään välttämään poikkeustilanteita, jotka voisivat johtaa laivojen karilleajoon tai yhteentörmäykseen. Kun alukset liikkuvat väylällä suunnitellusti ja hallitusti, vakavan ympäristöonnettomuuden riski pienenee merkittävästi.

Luotsien tekemät poikkeamahavainnot tarkentavat ja täydentävät meriliikenteen riskikuvaa. Tunnistettuihin uhkiin on mahdollista reagoida korjaavin toimenpitein.

Voit jatkaa tutustumista Työtä ympäristön hyväksi -osioon alla olevasta linkistä tai vasemman reunan valikosta. Seuraavaan vastuullisuusosioon voit siirtyä kuvan yläreunassa olevasta valikosta.

Luotsaustoiminnan suorat ympäristövaikutukset aiheutuvat pääasiassa kiinteistöjen ja kuljetuskaluston käytöstä. Vuonna 2018 Finnpiilotissa toteutettiin ympäristönäkökohtien ja energiatehokkuuden kartoitus ja arviointi, jonka tavoitteena oli tunnistaa erilaisia ympäristönäkökohtia sekä pohtia niiden vaikutuksia ja hallintakeinoja.

Puhtaampia kiinteistöjä ja kalustoa

Luotsiasemien lämmitykseen tarvitaan energiaa, vene- ja autokuljetuksissa kuluu polttoainetta. Luotsauksen kappale- ja merimailimäärien kasvu vuonna 2018 (edellisvuoteen verrattuna 5,6 % ja 5,5 %) näkyi nousseina kulutus ja päästölukemina, vaikka luotsauksiin suhteutettuna kulutus ja päästöt laskivatkin (muutos edellisvuoteen -0,8 %). Lisääntyneiden luotsausten myötä myös kiinteistöjen käyttöaste kohosi.

Finnpiilotilla oli käytössä yhteensä 26 luotsi- ja tukiasemaa. Omien kiinteistöjen lämmitys tapahtuu valtaosin uusiutuvalla energialla, jota tuotetaan maalämpö- ja lämpöpumpputekniikoilla. Suurimmalla osalla asemista on oma jätevedenpuhdistamo. Isokarin tukiasemalle Saaristomerelle toteutetaan jätevedenpuhdistamo vuoden 2019 aikana. Tämän jälkeen kaikki saaristokohteemme ovat erittäin kattavan jätevedenpuhdistuksen piirissä.

Kuljetuskaluston suunnitelmallinen uudistaminen ja kunnossapito vähentävät käytöstä aiheutuvaa ympäristökuormitusta. Taloudellinen ajotapa, valmistajan ohjeiden mukainen moottoreiden käyttö ja riittävän ajan varaaminen luotsinkuljetuksiin ovat peruskeinoja polttoaineen kulutuksen ja hiilidioksidipäästöjen minimointiin. Ohjeiden mukainen käyttö auttaa myös välttämään sekä moottorien turhaa kulumista että siitä syntyviä haittoja. Finnpiilotilla kaluston käytön tavoitteet määritellään toimipaikkakohtaisesti Fleet IoT -järjestelmään, joka kerää kone- ja paikkatiedot ja muodostaa käyttöraportit automaattisesti.

Kaluston potentiaalinen käyttöikä pyritään hyödyntämään täysimääräisesti, turvallisuudesta tinkimättä. Uuteen kalustoon investoidaan tasaisesti ja suunnitelmallisesti. Vanhaa kalustoa pyritään mahdollisuuksien mukaan kierrättämään ympäristönäkökohdat sekä taloudellinen tehokkuus huomioon ottaen. Vuonna 2018 myytiin uusille omistajille kaksi luotsikutteria sekä kaksi nopeaa venettä.

Sähkösäästöä ja työturvallisuutta

Vuonna 2018 jatkettiin edellisvuonna aloitettua valaistusprojektia. Satamien ja asemien pihojen valaistusta on vaihdettu älyohjattuihin led-lamppuihin. Toimipisteistä on tähän mennessä kokonaisuudessaan katettu Ajos, Raahe, Kokkola, Orrengrund, Harmaja sekä Emäsalo. Valaistuksen uusimisen välittömänä vaikutuksena on työturvallisuuden parantuminen. Pitkällä aikavälillä tarkoitus on vähentää asemien sähkönkulutusta merkittävästi.

Älyohjatut led-lamput tuovat valoa sarastavaan aamuun Orrengrundin luotsiasemalla. Kuva: Tapio Tuomisto

Aurinkovoimalakokeilu ylitti tavoitteet

Finnpilotissa seurataan tarkasti aurinko- ja tuulienergian kehitystä. Emäsaloon edellisvuonna valmistuneesta aurinkovoimalasta kerättiin vuoden 2018 aikana kokemuksia. Aurinkoisen sään ansiosta Emäsalon aurinkovoimalapilottiprojekti tuotti vuonna 2018 lähes 15 MWh sähköä, joka ylitti yhdellä MWh:lla voimalalle asetetut odotukset. Saatujen kokemusten avulla Finnpiilotissa tullaan arvioimaan mahdollisuuksia aurinkosähkön laajamittaisempaan hyödyntämiseen.

Ympäristönäkökohdat ja energiatehokkuus arvioitavina

Vuonna 2018 Finnpiilotissa toteutettiin ympäristönäkökohtien ja energiatehokkuuden kartoitus ja arviointi. Kartoituksessa tunnistettiin erilaisia ympäristönäkökohtia sekä pohdittiin niiden vaikutuksia ja hallintakeinoja. Tavoitteena oli ottaa huomioon kaikki toiminnan näkökohdat, joilla on vaikutuksia ympäristö- tai energiatehokkuuteen. Kartoitus oli osa ympäristö- ja energiatehokkuusjärjestelmän (ISO 14001 ETJ+) rakentamista. Järjestelmä sertifioidaan vuonna 2019.

Oheisessa taulukossa on kerrottu toimintamme merkittävimiksi arvioidut ympäristövaikutukset.

TOIMINTAMME MERKITTÄVIMMiksi ARVIOIDUT YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Ympäristönäkökohta	Ympäristövaikutus	Vaikutus kohdistuu	Tavoite/toimenpidesuunnitelma
POLTTOAINEPÄÄSTÖ (tankkaus ja tekninen vika)	Polttoainepäästöt	Vesistöt	Tankkausohjeen laatiminen, mukaan lukien torjuntatarvikevaatimukset Tipattomien tankkausjärjestelmien kokeilu/käytön laajentaminen onnistuneen kokeilun perusteella Tarvittavat torjunta- ja rajauserävaalit
POIKKEAMA-RAPORTOINTI VIRANOMAISILLE LAIVOJEN PUUTTEISTA	Vaarahavainnot Onnettomuuksien ennaltaehkäisy	Meriympäristö	Poikkeamaraportoinnin kehittämissuunnitelma Safety-ryhmän toiminnan uudelleenkäynnistäminen
KIINTEISTÖT JÄTEVESI	Ravinnekuormitus	Vesistöt	Isokarin jätepuhdistamon rakentaminen
KUTTERI/JÄISSÄ AJO TALVIKULUTUS	Kasvihuonepäästöt	Ilmasto	Seurantakohde
ALUKSET/ SÄHKÖNKULUTUS	Kasvihuonepäästöt	Ilmasto	Tarpeettoman koneen lämmityksen välttäminen / varmistaminen saatavilla olevan datan kautta Tarpeettoman kaide- ja luotsisilta-lämmityksen välttäminen ohjeistuksin

Finnpilotin toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset vuonna 2018 toteutetun ympäristönäkökohtien kartoituksen mukaan.

LUOTSIKUTTERI

Teräsrunkoisia jäissä kulkevia luotsikuttereita oli vuonna 2018 käytössä 31 kappaletta, ja niiden keski-ikä oli 15,6 vuotta. Vanhimmat luotsikutterit on valmistettu 1985. Kutterin elinkaarta voidaan pidentää pääkoneen ja hytin kunnostuksilla. Vuosittain kunnostetaan yleensä yksi kone, niin myös vuonna 2018. Niin kuttereissa kuin muissakin luotsiveneissä käytetään vähärikkistä polttoainetta pakokaasupäästöjen minimoimiseksi.

NOPEA LUOTSIVENE

Nopeita alumiinirunkoisia avovedessä kulkevia luotsiveneitä oli vuonna 2018 käytössä kaikkiaan 27 kpl, ja niiden keski-ikä oli 13,1 vuotta. Vanhin käytössä oleva nopea luotsivene on vuodelta 1995. Veneiden hankinnasta ja vanhojen kunnostuksista päätetään vuosikohtaisesti pitkäjänteisen suunnittelun pohjalta. Kalustoinvestointeja tehdään tasaisella tahdilla, jotta kovassa käytössä olevien veneiden ikääntyminen ei aiheuta kasaantuvaa korjaustarvetta.

HYDROKOPTERI

Kovimman talven aikana tarvitaan myös jään päällä kulkevaa kalustoa: Finnpilotilla on tätä varten käytössä 11 runko-ohjattua, eteenpäin työntävällä ilmapotkurilla varustettua hydrokopteria, lähinnä Perämeren luotsiasemilla. Hydrokopteria käytetään rannikolla kelirikko- ja talviaikana.

AUTOT

Luotsien kuljettamiseen käytetään myös autoja etenkin Saimaalla ja Perämerellä, jossa merkittävä osa siirtymisistä luotsiasemien ja satamien välillä tapahtuu autokyydillä. Autoja on käytössä 43 kpl ja niillä ajetaan yhteensä noin 1 200 000 km vuodessa. Vanhat autot uusitaan tyypillisesti, kun niillä on ajettu noin 300 000 km tai ne ovat yli 10 vuotta vanhoja.

3.4.4. Tunnusluvut

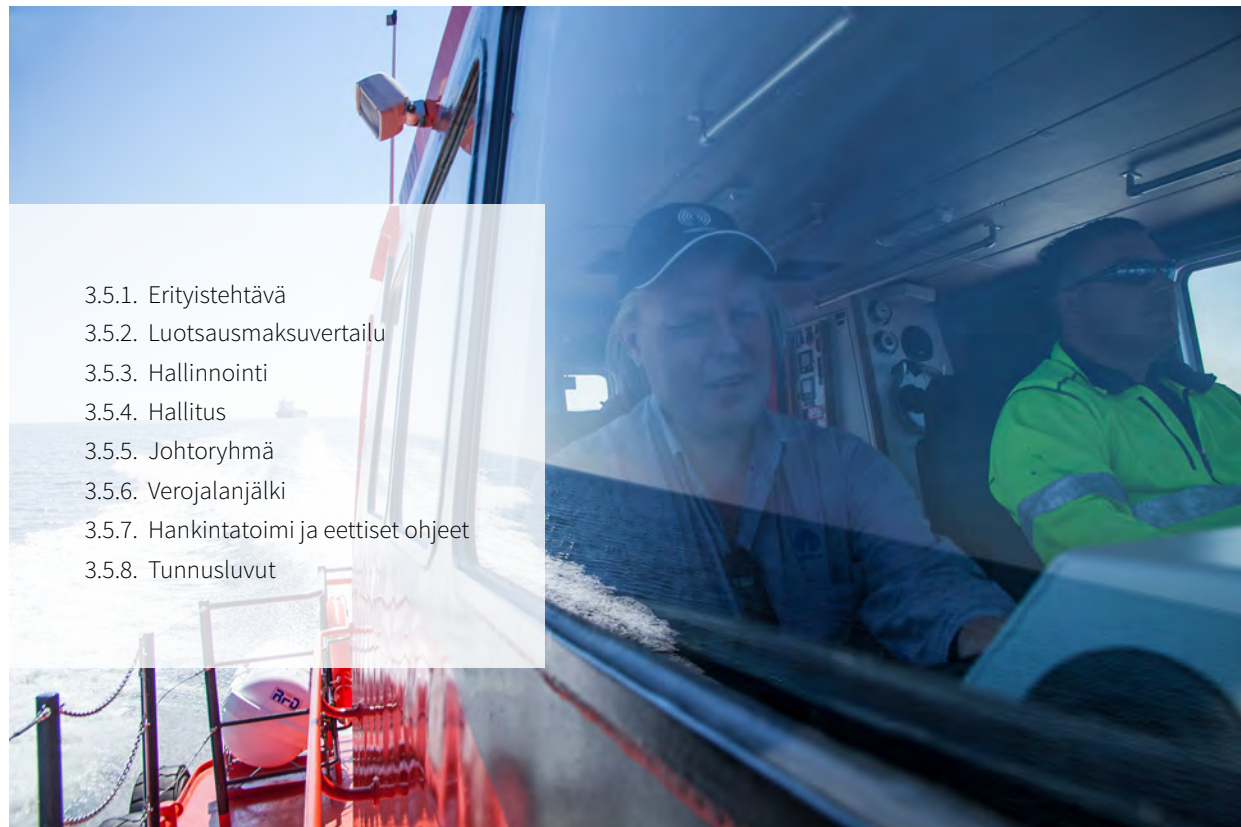

Luotsikutterit	2014	2015	2016	2017	2018
Lukumäärä	33	34	33	33	31
Keski-ikä	14	14,6	15,1	15,2	15,6

Nopeat luotsiveneet	2014	2015	2016	2017	2018
Lukumäärä	29	30	28	29	27
Keski-ikä	11,7	12,2	12,3	12,7	13,1

Polttoaineen kulutus ja CO ₂ -päästöt	2014	2015	2016	2017	2018
Kulutus (litraa/luotsaus)	73,45	70,17	72,56	72,51	71,96
Kulutuksen muutos % luotsausta kohden	-0,1 %	-4,5 %	3,4 %	-0,1 %	-0,8 %
CO ₂ -päästöt/luotsaus (tCO ₂)	0,18	0,17	0,18	0,18	0,18
Kulutettu polttoaine (milj. litraa)	1,82	1,68	1,70	1,76	1,84
CO ₂ -päästöt yhteensä (tCO ₂)	4 463	4 114	4 159	4 298	4 503

Lähde (päästökertoimet): Tilastokeskus, Polttoaineluokitus 2014 ja Energiatilasto 2013. Luvuissa ovat mukana veneiden, kiinteistöjen ja autojen polttoaineet. Veneiden ja kiinteistöjen polttoaineenkulutus on laskettu vuosittaisten polttoainetoimitusten ja polttoainevarastojen muutoksen perusteella. Autojen kulutus on laskettu ajomäärien perusteella.

- 3.5.1. Erityistehtävä
- 3.5.2. Luotsausmaksuvertailu
- 3.5.3. Hallinnointi
- 3.5.4. Hallitus
- 3.5.5. Johtoryhmä
- 3.5.6. Verojalanjälki
- 3.5.7. Hankintatoimi ja eettiset ohjeet
- 3.5.8. Tunnusluvut

Finnpilot Pilotage Oy on Suomen valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö. Sillä on lakisääteinen yksinoikeus luotsaustoiminnan harjoittamiseen. Tästä syystä yhtiön toiminnassa korostuvat avoimuuden, läpinäkyvyyden ja kustannustehokkuuden vaatimukset.

Luotsaus turvaa merenkulun sujuvuuden

Merenkulun merkitys Suomen kansantaloudelle on suuri: sekä tavaraviennin että -tuonnin tonnimääristä valtaosa kuljetetaan laivoilla. Luotsauksella edistetään merenkulun sujuvuutta ja turvallisuutta. Luotsauspalvelujen avulla tavara liikkuu ilman tarpeettomia ja kalliiksi käyviä viivytyksiä. Lisäksi luotsauksella estetään joka vuosi useita vakavia onnettomuuksia, joista voisi aiheutua kymmenien miljoonien eurojen kustannukset. Finnpiilot palveleekin toiminnallaan koko suomalaista yhteiskuntaa.

Saimaan luotsaustoiminnan erityisjärjestelyt

Finnpilotille on asetettu liiketaloudellisesti kannattamattoman tehtävän velvoite Saimaan alueen luotsaustoiminnan järjestämiseksi. Valtio myöntää hintatukea tehtävän hoitamiseksi: rannikon luotsausmaksun ja Saimaan luotsausmaksun välistä erotusta korvataan luotsausyhtiölle siten, että se on enintään Saimaan alueen alijäämän suuruinen.

Saimaan kanavan sulkuporttien korjaamisella oli vuonna 2018 edelleen merkittäviä vaikutuksia Saimaan henkilöstömme työtilanteeseen kiinniolokauden venyessä normaalin 13–14 viikon sijaan lähes 20 viikkoon. Kanavan kiinnioloa koskevissa yhteistoimintaneuvotteluissa todettiin, että kaikille niille luotseille, joilla on ohjauskirjat rannikolle, tarjotaan kanavan kiinniolokauden ajaksi töitä rannikolta. Samoin niille luotsikutterinhoitajille, jotka halusivat siirtyä kuljetustehtäviin rannikolle, löytyi töitä kanavan kiinniolokaudelle. Lisäksi muuta kuin luotsaus- tai kuljetustyötä pystytään tarjoamaan useammalle henkilölle. Kuten aiemminkin, kiinniolokauteen kohdistuu myös paljon vuosilomia ja muita vapaita.

Voit jatkaa tutustumista Yhteiskunnallinen vastuu -osioon alla olevasta linkistä tai vasemman reunan valikosta. Muihin vastuullisuusosioihin voit siirtyä kuvan yläreunassa olevasta valikosta.

Kustannustehokas toimintamalli sekä luotsausmäärien positiivinen kehitys ovat mahdollistaneet luotsauksen hintojen säilymisen samana jo useamman vuoden ajan.

Tasapuolista palvelua kustannustehokkaasti

Finnpilot tuottaa asiakkailleen yhdenmukaisia luotsauspalveluja kaikilla luotsausalueilla. Luotsauslain mukaan luotsausmaksujen tulee olla kohtuullisia ottaen huomioon syntyneet kustannukset ja kohtuullinen tuotto. Kiinteään yksikköhintaan perustuva luotsausmaksu määräytyy luotsattavan aluksen nettovetoisuuden ja luotsatun matkan perusteella. Yhtiön palvelutasotavoitteessa luotsauksen odotusajaksi on määritely rannikolla enintään kolme ja Saimaalla kuusi tuntia. Palvelutasotavoitteen mukaisissa rajoissa suoritettiin 99,9 prosenttia kaikista luotsauksista.

Saimaan luotsaustoimintaa koskee liiketaloudellisesti kannattamattoman tehtävän velvoite, ja siellä perittävä luotsausmaksu perustuu alennettuun yksikköhintaan.

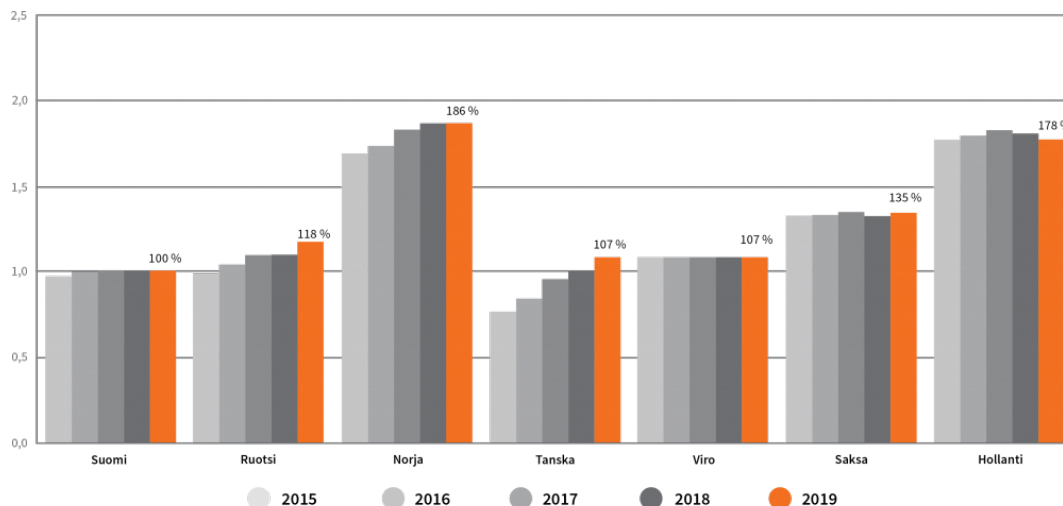
Hintojen muutoksista on ilmoitettava vähintään kolme kuukautta ennen niiden voimaantuloa, käytännössä syyskuun loppuun mennessä. Hinoista päättää Finnпилotin hallitus. Toiminnan kustannustehokkuuden ja luotsausmäärien positiivisen kehityksen ansiosta maksuihin ei tarvinnut tehdä korotuksia vuosille 2018 ja 2019.

Vahvoilla kansainvälisessä hintavertailussa

Finnpilotilla on seurattu luotsauspalvelujen kansainvälistä hinnoittelua vuodesta 2005 alkaen. Hinnat ovat erittäin maltilliset myös kansainvälisessä vertailussa, jossa vertaillaan Suomen, Ruotsin, Viron, Tanskan, Norjan, Saksan ja Hollannin luotsaushintoja keskenään. Suomen vaikeista jääoloista ja pitkästä rannikosta huolimatta olimme vuonna 2018 vertailun toiseksi halvin maa, mikä on selkeä osoitus toimintamallimme tehokkuudesta. Vuonna 2019 olemme vahvistettujen luotsausmaksujen mukaan kansainvälisen vertailun edullisin maa.

Luotsausmaksuvertailu 2015-2019

Esimerkkialusten yhteenlasketut luotsausmaksut suhteessa Suomen hintoihin.

Kansainvälinen luotsausmaksuvertailu viiden vuoden ajalta. Luotsausmaksu on laskettu seitsemän merimailin luotsausmatkalla mereltä satamaan. Vertailu on suuntaa antava, koska eri maiden luotsausmaksukäytännöt poikkeavat toisistaan.

Valtionyhtiöiden hallinnoinnista säädetään laissa valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta. Finnpilotin hallinnointi perustuu osakeyhtiölakiin ja yhtiön toimintaa ohjataan luotsauslaissa ja luotsausasetuksessa.

Finnpilot Pilotage Oy on valtion kokonaan omistama osakeyhtiö. Lisäksi Finnpilot omistaa 60 % meriliikenteen jääneuvontapalvelua tarjoavasta Ice Advisors -yhtiöstä.

Valtioneuvoston kanslia vastaa Finnpilotin omistajaohjauksesta. Omistaja käyttää päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain nojalla kuuluvista asioista. Yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja muut jäsenet. Hallituksen jäsenillä tulee olla Finnpilotin toimialan, johtamisen tai liiketalouden asiantuntemusta, ja heidän tulee olla kilpailutilanteen edellyttämällä tavalla riippumattomia.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi se ohjaa ja valvoo yhtiön toimintaa, valitsee toimitusjohtajan ja ylimmän johdon, valvoo johtoa sekä tekee keskeiset liiketoiminnalliset päätökset. Hallitus on asettanut toimintansa tueksi henkilöstö- ja tarkastusvaliokunnat. Valiokuntien jäsenet on lueteltu hallituksen toimintakertomuksessa. Hallituksen puheenjohtaja on toimitusjohtajan lähin esimies. Toimitusjohtaja raportoi hallitukselle yhtiön toiminnasta ja vastaa liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Finnpilotin johtoryhmä on toimitusjohtajaa avustava elin. Johtoryhmän jäseniä ovat yksiköiden johtajat. Yhtiön viestintäpäällikkö osallistuu johtoryhmän työskentelyyn.

Finnpilotin lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiö, yhtiön hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä. Finnpilotilla ei ole tavanomaisista kaupallisista ehdoista poikkeavia liiketoimia lähipiirin kanssa.

3.5.4. Hallitus

YHTEISKUNNALLINEN
VASTUU

SEIJA TURUNEN
Hallituksen puheenjohtaja
s. 1953, kauppatieteiden maisteri,
hallitusammattilainen

- Hallituksessa vuodesta 2015
- Finnlines Oyj, varatoimitusjohtaja ja CFO 2007–2013
- Finnsteve-yhtiöt (osa Finnlines-konsernia), toimitusjohtaja 2010–2013
- Finnlines Oyj, rahoitusjohtaja 1992–2007
- Elisa Oyj, hallituksen jäsen
- Pihlajalinna Oyj, hallituksen jäsen
- TrafficManagement Finland Oy, hallituksen jäsen

JOHANNA KARPPI
Hallituksen jäsen
s. 1968, varatuomari

- Hallituksessa vuodesta 2014
- Terveystalo Oyj, henkilöstöjohtaja 2007–
- Rautaruukki Oyj, Director Corporate Hr 2004–2007
- Orion Oyj, henkilöstöpäällikkö 2001–2004
- Rakennusteollisuuden Keskusliitto, lakimies

MARKUS KATARA
Hallituksen jäsen
s. 1982, KTM, OTM

- Hallituksessa vuodesta 2018
- Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto, johtava asiantuntija 2018–
- Asianajotoimisto Castrén & Snellman, juristi 2014–2015, 2016–2018
- Työ- ja elinkeinoministeriö, erityisasiantuntija 2015–2016
- Outokumpu Oyj, asiantuntija- ja johtotehtävät 2008–2014
- Gasonia Oy, hallituksen jäsen

TUULA-RIITTA MARKKANEN
Hallituksen jäsen
s. 1958, kauppatieteen tohtori

- Hallituksessa vuodesta 2017
- Aalto University Executive Education, johtaja Aalto PUBLIC 2018–
- Muutosjohdon akatemia (STM, VM, HAUS), projektijohtaja
- Krita Corporate Identity Oy, Senior Partner, muutosjohtamisen ja strategisen viestinnän tehtäviä mm. seuraaville asiakkaille: Sanoma Oyj, Nokia Solutions, Metso Oyj, Kemira Oyj, Ahlström Oyj, sosiaali- ja terveysministeriö
- Tapio Oy, hallituksen jäsen

PETRI PELTONEN
Hallituksen jäsen
s. 1962, tekniikan lisensiaatti

- Hallituksessa vuodesta 2018
- Työ- ja elinkeinoministeriö, alivaltiosihteeri 2016–
- TEM, osastopäällikkö, 2008–2016
- KTM, osastopäällikkö, 2007
- Tekes, johtaja, 1996–2006
- Business Finland, johtokunta, varapj

JOUNI RÄTTY
Henkilöstön edustaja
s. 1970, luotsi, merikapteeni AMK

- Hallituksessa vuodesta 2014
- Finnpiilot Pilotage Oy, luotsi 2011–
- Luotsausliikelaitos Finnpiilot, luotsi, 2005–2010
- Neste Oy/Fortum Oil and Gas Oy aluksilla ja varustamokonttorissa, 1995–2005

AKI SAARTIA
Henkilöstön varaedustaja
s. 1975, luotsikutterinhoitaja

- Hallituksessa vuodesta 2017
- Finnpiilot Pilotage Oy, luotsikutterinhoitaja 2011–
- Luotsausliikelaitos Finnpiilot, luotsikutterinhoitaja 2006–2010

Finnpiilot Pilotage Oy:n johtoryhmä vasemmalta oikealle: Timo Siren, Sanna Sonninen, Kari Kosonen, Kati Virtanen ja Aki Marjasvaara

TIMO SIREN

Talousjohtaja

s. 1966, kauppatieteiden maisteri

- Johtoryhmässä vuodesta 2012
- Finnpiilot Pilotage Oy, talousjohtaja 2011–
- Luotsausliikelaitys Finnpiilot, Business Controller 2010
- Tyco Electronics Finland Oy, Nordic Finance Manager 1996–2010
- Haka Autorent Oy, hallintopäällikkö 1993–1994
- Ice Advisors Oy, hallituksen jäsen

SANNA SONNINEN

Luotsausjohtaja

s. 1970, diplomi-insinööri, merikapteeni

- Johtoryhmässä vuodesta 2017
- Finnpiilot Pilotage Oy, luotsausjohtaja 2017–
- Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, osastopäällikkö, johtaja 2010–2017
- Merenkululaitos, johtaja, kehityspäällikkö, ylitarkastaja 2007–2009
- VTT, tutkija 2001–2007
- VTS-keskus, operaattori 2001
- Neste Shipping, Finnlines Oy, eri tehtävissä merellä (pääosin kansipäällystössä) 1990–2000
- Ice Advisors Oy, toimitusjohtaja 2017–

KARI KOSONEN

Toimitusjohtaja

s. 1965, diplomi-insinööri, merikapteeni

- Johtoryhmässä vuodesta 2010
- Finnpiilot Pilotage Oy, toimitusjohtaja 2017–
- Finnpiilot Pilotage Oy, luotsausjohtaja 2011–2017
- Luotsausliikelaitys Finnpiilot, luotsausjohtaja 2010
- Merenkululaitos, VTS-keskuksen päällikkö, ylitarkastaja, toimialapäällikkö, apulaisjohtaja 1996–2010
- Eri tehtävissä merellä (pääosin kansipäällystössä) 1987–1996
- Ice Advisors Oy, toimitusjohtaja 2014–2017
- Ice Advisors Oy, hallituksen puheenjohtaja 2017–

KATI VIRTANEN

Henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja

s. 1967, varatuomari, OTL

- Johtoryhmässä vuodesta 2012
- Finnpiilot Pilotage Oy, henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja 2016-, henkilöstöjohtaja 2012–2015
- Suomen lakimiesliitto ry, lakimies, neuvottelupäällikkö 2003–2012
- Tekniikan akateemisten liitto TEK ry, asiamies 2000–2003
- Kunta-alan ammattiliitto KTV ry, lakimies 1998–2000
- Lappeenrannan käräjäoikeus, notaari 1997

AKI MARJASVAARA

Kuljetusjohtaja

s. 1978, Master of Engineering (Industrial Management), merikapteeni

- Johtoryhmässä vuodesta 2014
- Finnpiilot Pilotage Oy, kuljetusjohtaja 2014–
- Loviisan satama, satamajohtaja 2008–2014
- Kotkan Satama Oy, turvallisuustarkastaja 2004–2005
- Merellä II-, I- ja yliperämiehenä 2003 ja 2005–2007

Verojalanjäljellä tarkoitetaan yrityksen toiminnasta yhteiskunnalle kertyviä verotuloja ja veroluonteisia maksuja. Finnpilot Pilotage Oy:n verojen raportointi perustuu valtion omistajaohjauksen antamaan ohjeistukseen valtion enemmistöomisteisille yhtiöille maakohtaisten verojen raportointiin.

Finnpilotin toiminnan verot ja veroluonteiset maksut

Yhtiöllä ei ole kytkentöjä veroparatiiseihin, eikä yhtiön verosuunnittelussa hyödynnetä verojen minimointiin tähtäävää kansainvälistä ulottuvuutta. Yhtiön verokertymä maksetaan kokonaisuudessaan Suomeen. Finnpilot ei myöskään ole maksanut voittoja, osinkoja tai korkoja ulkomaille. Yhtiöllä ei ole meneillään verotukseen liittyviä valitusprosesseja.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2018 oli 40,3 milj. euroa ja tulos ennen veroja 3,6 milj. euroa. Vuoden 2018 liikevaihto sisältää 3,5 miljoonaa euroa Saimaan alueen luotsauksen hintatukea.

Finnpilot on investoinut viimeksi kuluneiden neljän vuoden aikana kaikkiaan 9,1 miljoonaa euroa koneisiin, kalustoon ja kiinteistöihin. Vuonna 2018 investoinnit olivat yhteensä 2,3 miljoonaa euroa.

Verojalanjäljen laskennassa on huomioitu sellaiset verot ja veronluonteiset maksut, joissa Finnpilotilla on lakimääräinen velvoite maksaa tai kerätä kyseinen vero tai maksu. Finnpilotin verojalanjälki vuonna 2018 oli yhteensä 13,2 milj. euroa. Tästä verojen osuus oli 0,4 milj. euroa, henkilöstöön liittyviä veroluonteisia maksuja oli 6,4 milj. euroa ja työntekijöiden ennakonpidätyksiä 6,4 milj. euroa. Yhtiön osuus lakisääteisistä eläkevakuutusmaksuista oli 3,6 milj. euroa ja muista henkilöstösivukuluista 0,8 milj. euroa.

Välittömien ja välillisten verojen lisäksi Finnpilotin verojalanjäljessä on ilmoitettu henkilöstöön liittyvät veroluonteiset maksut ja työntekijöiden palkoista pidätetyt ennakonpidätykset. Raportoidut verot perustuvat yhtiön kirjanpidosta kerättyihin tietoihin ja raportissa esitetään tiedot viideltä viimeiseltä vuodelta veroista, joiden summa on vähintään viisituhatta euroa vuodessa.

Sähkön hintaan sisältyvän energiaveron määrä on laskettu hankintojen arvon perusteella perustuen Energiamarkkinaviraston tilastoimaan keskihintaan ja sähköveron osuuteen hinnasta. Polttoaineiden valmisteveroa ei laskelmassa ole ilmoitettu, koska yhtiö saa valmisteverosta palautuksen hakemusta vastaan. Laskennallinen tulovero on laskettu voimassaolevan yhteisöverokannan mukaan tilinpäätössiirtojen kertymästä.

Finnpilotin verorasitus vuonna 2018 oli -0,7 miljoonaa euroa.

Maksettavat verot (1 000 €)	2014	2015	2016	2017	2018
Työnantajamaksut	4 660	4 760	4 834	4 470	4 472
Tulovero, laskennallinen	918	1 062	1 134	1 114	1 122
Tulovero	245	190	226	530	639
Energiaverot	34	50	54	48	50
Kiinteistöverot	28	27	26	27	29
Ajoneuvovero	15	14	14	15	14
Varainsiirtovero	12	0	0	0	0
Vakuutusmaksuverot	11	10	10	14	14
Maksettavat verot yhteensä	5 922	6 113	6 299	6 218	6 340

Tilitettävät verot (1 000 €)	2014	2015	2016	2017	2018
Arvonlisävero, netto	2 085	-434	-1 151	-1 232	-1 455
Ennakonpidätykset palkoista	6 481	6 476	6 355	6 159	6 367
Työntekijän sosiaaliturvamaksut	1 376	1 458	1 568	1 739	1 934
Tilitettävät verot yhteensä	9 943	7 500	6 771	6 666	6 846

Verojalanjälki (1000 €)	2014	2015	2016	2017	2018
Verojen osuus	3 348	920	313	515	413
Henkilöstöön liittyvät	6 036	6 218	6 402	6 209	6 406
Ennakkonpidätykset	6 481	6 476	6 355	6 159	6 367
Verojalanjälki yhteensä	15 865	13 613	13 070	12 884	13 186
Verorasitus	2 429	-142	-821	-599	-709

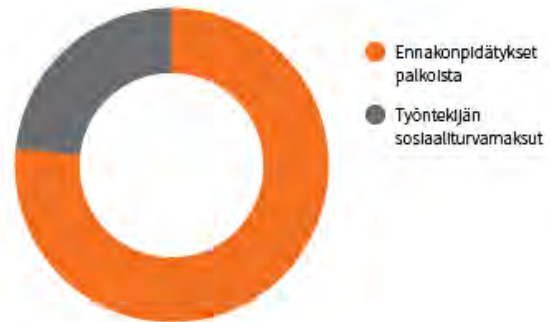
Maksettavat verot 2018

(Yhteensä: 6,3 milj. eur)

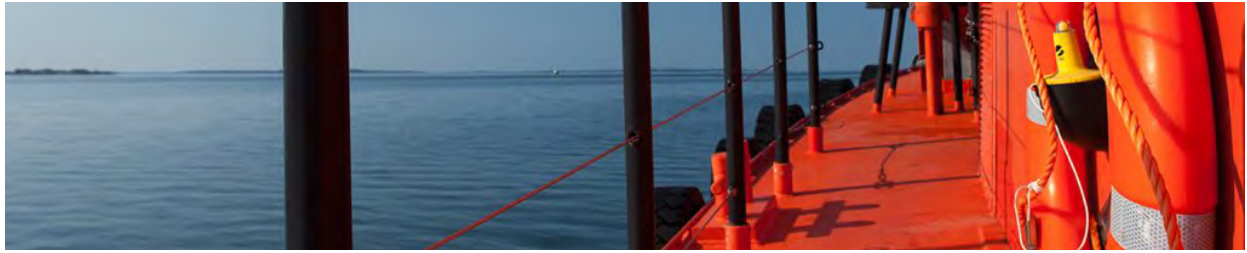

Tilitettävät verot 2018

(Yhteensä: 8,3 milj. eur)

3.5.7. Hankintatoimen vastuullisuus ja eettiset ohjeet

Pyrimme meille asetettuihin tavoitteisiin arvojemme mukaisesti ja eettisesti, eli oikeaksi katsotulla tavalla. Tapamme toimia kertoo, millainen yhteisö olemme. Toimintaamme ohjaavat oikeudet ja velvollisuudet on linjattu Finnpilotin eettisissä ohjeissa.

Kunnioitamme ja noudatamme kaikessa toiminnassamme niitä Suomessa voimassa olevia lakeja, sopimuksia ja määräyksiä, jotka asettavat puitteet toiminnallemme. Kirjanpidossa ja taloudellisessa raportoinnissa noudatamme voimassa olevia kirjanpitoperiaatteita ja normeja. Huolehdimme siitä, että taloudelliset raportit ovat oikeat ja täsmälliset, ja että viestimme niistä selkeästi ja läpinäkyvästi.

Olemme rehellisiä ja avoimia hankinnoissamme. Kilpailutamme hankintamme julkisen hankintalainsäädännön mukaisesti. Emme myöskään hyväksy määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä. Edellytämme, että myös sopimuskuppanimme toimivat näin. Mikäli alihankintaan liittyy merkittäviä ympäristövaikutuksia tai niiden riski on olemassa, on kyseisen alihankkijan oltava niistä tietoinen ja raportoitava niistä Finnpilotille.

Yhtiö ja sen palveluksessa olevat henkilöt eivät ota vastaan laittomia etuuksia tai lahjuksia. Finnpilot ei ota puoluepoliittisesti kantaa eikä estä työntekijöitensä osallistumasta yhteiskunnalliseen toimintaan, jääviyssäännökset huomioiden.

3.5.8. Tunnusluvut

Talouden avaintunnusluvut (1 000 €)	2014	2015	2016	2017	2018
Liikevaihto	36 815	36 808	36 497	38 083	40 292
Liiketulos	2 003	1 661	1 517	2 634	3 649
Tilikauden voitto/tappio	943	775	931	2 201	2 971
Liiketulos % liikevaihdosta	5,4 %	4,5 %	4,2 %	6,9 %	9,1 %
Sijoitetun pääoman tuotto %	11,4 %	9,9 %	9,0 %	16,7 %	26,5 %
Omavaraisuusaste %	65,4 %	70,1 %	70,7 %	69,4 %	66,1 %
Quick ratio	1,3	1,3	1,4	1,2	1,0

Taloudelliset rahavirrat sidosryhmille (1 000 €)	2014	2015	2016	2017	2018
Asiakkaat					
– liikevaihto	36 815	36 808	36 497	38 083	40 292
– liiketoiminnan muut tuotot	109	13	79	108	160
– tuotot osakkuusyrityksissä	0	0	0	0	0
Tavarantoimittajat					
– materiaali- ja palveluostot	-2 447	-2 005	-1 905	-2 353	-2 433
– liiketoiminnan muut kulut	-4 734	-4 767	-4 769	-4 832	-5 332
Henkilöstö					
– palkat ja palkkiot	-20 694	-20 962	-20 836	-20 729	-22 095
– eläkekulut	-3 715	-3 868	-3 720	-3 565	-3 732
– henkilösivukulut	-1 086	-1 151	-1 330	-885	-810
Yhteensä	-25 494	-25 981	-25 885	-25 180	-26 637
Julkinen sektori					
– verot (tulovero)	-245	-190	-226	-530	-639
Tuet ja lahjoitukset	-5	0	-2	0	-8
Osingot ja pääoman palautukset	-239	-236	-310	-4 000	-4 700
Rahoituskulut	-24	-13	-8	-6	-2
Oman toiminnan kehittämiseen jääneet varat	3 736	3 629	3 471	1 289	702
Investoinnit	1 744	2 715	2 462	2 147	2 312

Saimaan luotsauksen tuki	2014	2015	2016	2017	2018
Valtion tuki (milj. euroa)	3 915	3 878	3 824	3 446	3 478

Toiminnan kustannustehokkuus	2014	2015	2016	2017	2018
Tuotto/luotsaus kpl	1 480	1 534	1 556	1 570	1 573
Tuotto/luotsaus mailia	78	80	83	83	83
Kustannus/luotsaus kpl	-1 400	-1 465	-1 491	-1 450	-1 430
Kustannus/luotsaus mailia	-74	-76	-80	-77	-76
Liikevoitto/ luotsaus kpl	80	69	65	120	143
Liikevoitto/ luotsaus mailia	4	4	3	6	7

4. TILINPÄÄTÖS

- 4.1. Hallituksen toimintakertomus
- 4.2. Tuloslaskelma
- 4.3. Tase
- 4.4. Rahoituslaskelma
- 4.5. Tilinpäätöksen liitetiedot
- 4.6. Hallituksen esitys voittovarojen
käyttämisestä ja tilinpäätösmerkintä

4.1. Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.-31.12.2018

Yleistä

Finnpilot Pilotage Oy on valtion erityistehtävayhtiö. Yhtiön tehtävänä on tuottaa luotsauspalvelua, joka varmistaa merenkulun turvallisuuden ja toimivuuden.

Finnpilotin hallinnointi perustuu osakeyhtiölakiin ja yhtiön toiminnasta säädetään luotsauslaissa ja luotsausasetuksessa. Valtionyhtiöiden hallinnoinnista säädetään laissa valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta. Yhtiön omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslia.

Konserni

Finnpilot Pilotage Oy ja sen tytäryhtiö Ice Advisors Oy muodostavat konsernin. Konsernirakenteessa ei tilikauden aikana ole tapahtunut muutoksia. Finnpilot Pilotage Oy:n omistusosuus Ice Advisorsista on 60 prosenttia. Tilinpäätökseen ei sisällytetä konsernitilinpäätöstä, koska tytäryhtiön toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta yhtiön tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Osakkeet ja osakkeenomistaja

Suomen valtio omistaa yhtiön koko osakekannan (80 000 osaketta). Yhtiön osakepääoma on 2 miljoonaa euroa.

Luotsaustoiminta

Vuoden 2018 aikana luotsattiin yhteensä 25 616 kertaa ja luotsauksista kertyi 484 959 luotsattua merimailia. Luotsausten kappalemäärä nousi 5,6 % ja luotsattujen merimailien määrä nousi 5,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Luotsausten kappale- ja mailimäärät lisääntyivät lähes kaikilla luotsausalueilla. Meriliikenteen kuljetusmäärien kasvu lisäsi luotsattavaa alusliikennettä erityisesti Kotkan, Helsingin ja Saaristomeren luotsausalueilla. Myös Saimaan alueen luotsausmäärät lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna huolimatta Saimaan kanavan poikkeuksellisen pitkästä kiinniolokaudesta.

Palvelutasotavoitteessa määriteltyjen odotusaikojen puitteissa suoritettiin 99,9 % (2017: 99,9 %) kaikista luotsauksista. Luotsauksen laskennallinen markkinaosuus kaikista aluskäynneistä Suomen rannikon satamissa oli 35,1 % (32,5 %).

Taloudellinen tulos 2018

Tilikauden liikevaihto oli 40,3 miljoonaa euroa (2017: 38,1 milj. euroa). Liikevaihdon lisäys on pääosin seurausta luotsausmäärien kasvusta. Vuonna 2018 luotsauksesta perittäviin maksuihin ja hinnoittelurakenteeseen ei tehty muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Finnpilot Pilotage Oy:n koko vuoden liikevoitto oli 3,6 miljoonaa euroa (2,6 milj. euroa) ja tilikauden voitto 3,0 miljoonaa euroa (2,2 milj. euroa). Liikevoiton lisäys on pääosin seurausta liikevaihdon kasvusta. Kulueristä materiaalit ja palvelut, henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Polttoaineiden kulutuksen ja hintojen nousu lisäsi materiaalihankintojen kustannusta edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökulujen lisäys on seurausta henkilötöyövuosimäärän kasvusta sekä uudessa työehtosopimuksessa sovitusta palkankorotuksista. Liiketoiminnan muiden kulujen lisäys johtui mm. matkustuskustannusten kasvusta lisääntyneen liikennemäärän johdosta, kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapitokustannusten sekä koulutuskustannusten noususta.

Käyttöomaisuuden poistot alenivat edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2017 poistot olivat yhtiön normaalitasoa korkeammat onnettomuudessa tuhoutuneen luotsiveneen kertapoistosta johtuen.

Sijoitetun pääoman tuotto vuonna 2018 oli 26,5 prosenttia (16,7 %). Sijoitetun pääoman tuottoa nosti liikevoiton kasvu sekä oman pääoman palautukset.

Luotsausyhtiölle on asetettu liiketaloudellisesti kannattamattoman tehtävän velvoite Saimaan alueen luotsaustoiminnan järjestämiseksi. Saimaalla on käytössä alennettuun yksikköhintaan perustuva maksutaso, joka on 26 % merialueen taksasta. Rannikon luotsausmaksun ja Saimaan luotsausmaksun välistä erotusta korvataan luotsausyhtiölle siten, että se on enintään Saimaan alueen alijäämän suuruinen. Vuoden 2018 liikevaihto sisältää 3,5 miljoonaa euroa Saimaan luotsauksen hintatukea (3,4 milj. euroa).

Rahoitus

Yhtiön rahoitustilanne ja maksuvalmius olivat tilikauden päättyessä hyvällä tasolla. Liiketoiminnan rahavirta oli 5,5 miljoonaa euroa (2017: 5,4 milj. euroa). Investointien rahavirta oli -2,2 miljoonaa euroa (-2,0 milj. euroa) ja rahoituksen rahavirta oli -4,7 milj. euroa (-4,5 milj. euroa). Rahavarat tilikauden lopussa olivat 5,2 miljoonaa euroa (6,5 milj. euroa).

Tilikauden päättyessä maksuvalmiutta ja yrityksen rahoitusaseman kehitystä kuvaava tunnusluku quick ratio oli 1,0 (2017: 1,2). Yhtiön omavaraisuusaste oli 66,1 prosenttia (69,4 %) ja nettovelkaantumisaste -40,3 prosenttia (-44,7 %).

TUNNUSLUVUT	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Luotsauksia (kpl)	25 616	24 261	23 461
Luotsauksia (merimaileja)	484 959	459 671	439 519
Liikevaihto	40 291 850	38 082 748	36 497 012
Liikevoitto	3 649 176	2 633 658	1 517 311
% liikevaihdosta	9,1 %	6,9 %	4,2 %
Tilikauden voitto	2 970 916	2 201 450	930 819
% liikevaihdosta	7,4 %	5,8 %	2,6 %
Oman pääoman tuotto %	21,8 %	13,5 %	8,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto %	26,5 %	16,7 %	9,0 %
Omavaraisuusaste %	66,1 %	69,4 %	70,9 %
Korollinen vieras pääoma	0	0	470 833
Nettovelkaantumisaste	-40,3 %	-44,7 %	-43,4 %
Maksuvalmius (Quick Ratio)	1,0	1,2	1,4
Bruttoinvestoinnit	2 312 404	2 146 924	2 462 044
% liikevaihdosta	5,7 %	5,6 %	6,7 %
Henkilöstömäärä keskimäärin henkilötövuosina	324	315	317
Henkilömäärä kauden lopussa	340	330	327
Palkat ja palkkiot tilikaudella	22 095 344	20 729 453	20 835 723

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty liitetiedoissa.

Investoinnit

Investointeihin käytettiin yhteensä 2,3 miljoonaa euroa, mikä vastaa 5,7 prosenttia toteutuneesta liikevaihdosta (2017: 2,1 milj. euroa, 5,6 %). Tilikauden päättyessä yhtiöllä oli investointeja koskevia keskeneräisiä hankintoja 0,7 miljoonaa euroa (0,2 milj. euroa).

Finnpilot Pilotage Oy:n vuoden 2018 investointiohjelmaa ei toteutettu aluskaluston osalta suunnitellussa laajuudessa. Toinen luotsivene 2016 -sarjaan kuuluva alus tilattiin joulukuussa ja se valmistuu vuoden 2019 syksyllä. Investointisuunnitelmaa muutettiin vuoden aikana ja investoinnit kohdistettiin olemassa olevan aluskaluston turvallisuusparannuksiin ja elinkaaren pidennyksiin.

Muut tilikauden aikana tehdyt investoinnit koostuivat mm. Utön laiturin ja polttoainevaraston rakentamisesta, kiinteistöjen perusparannuksista, ajoneuvohankinnoista sekä tutkien ja navigointilaitteiden uusimisesta. Vuoden aikana otettiin käyttöön sähköinen luotsintilausjärjestelmä ja aloitettiin kutterinhoitajien sähköisen työajanseurantajärjestelmän kehittäminen.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Finnpilot Pilotage Oy:n tilikauden 2018 voitto oli 2 970 915,99 euroa ja jakokelpoiset varat ovat 10 932 161,74 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että yhtiö jakaa vuodelta 2018 osinkoa 18,75 euroa osakkeelta, yhteensä 1 500 000,00 euroa sekä varojen jakamista omistajalle sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta 2 000 000,00 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu varojen jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Yhtiön riskienhallinta

Finnpilotin riskienhallinnan tavoitteena on taata yrityksen tavoitteiden saavuttaminen sekä palvelujen turvallisuus ja laatu. Riskienhallinnan avulla pyritään tunnistamaan yhtiön toimintaan liittyvät riskit, arvioimaan niiden toteutumisen todennäköisyys ja vaikutus sekä hallitsemaan niitä tehokkaasti.

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit sekä toimenpiteet niiden hallitsemiseksi tunnistetaan ja analysoidaan strategiaprosessin yhteydessä. Vuosittain tehtävässä riskikartoituksessa strategisille ja taloudellisille riskeille määritellään hallintakeinot. Merkittävimmät tunnistetut riskit liittyvät luotsauspalvelun hinnoitteluun luotsauskysynnän ja linjaluotsauksen osuuden muuttuessa sekä Saimaan alueen hintatukeen.

Luotsauspalvelun hinnoittelusta päättää yhtiön hallitus luotsauslaissa määriteltyjen periaatteiden ja aikarajojen puitteissa. Luotsauskysynnän muutoksista huolimatta yhtiöllä on velvoite tuottaa luotsauspalvelua kaikilla luotsattavaksi merkityillä väylillä. Talouden suhdanteiden ja kysynnän muuttuessa hinnoittelun vahvistaminen säädetyssä aikataulussa on haastavaa. Yhtiön toiminnan pitkäjänteisellä suunnittelulla ja ennusteiden kehittämisellä on keskeinen rooli yhtiön taloudellisten toimintaedellytysten turvaamisessa.

Linjaluotsauksen, eli alusten oman luotsaustoiminnan, osuuden muutos on edelleen merkittävä luotsauspalvelun kysyntään vaikuttava tekijä. Korkealaatuisella palvelulla, maltillisella hinnoittelulla sekä palveluprosessin ja luotsauksen kehittämisellä tähdätään asiakaskokemuksen parantamiseen ja lisäarvon tuottamiseen asiakkaalle.

Valtio myöntää hintatukea Saimaan alueen luotsaustoiminnan järjestämiseksi. Tuen määrä vahvistetaan valtion talousarviossa vasta yhtiön hinnoittelupäätöksen jälkeen. Tuen merkittävä pienentäminen johtaisi toiminnan muuttumiseen tappiolliseksi kyseiselle vuodelle ja hinnankorotuksiin seuraaville vuosille. Taloudellisen riskin pienentäminen edellyttää valtion rahoittamien toimintojen kustannustehokkuutta ja sidosryhmien pitämistä tietoisina hintatuen muutosten vaikutuksista Saimaan alueen luotsaustoimintaan.

Operatiivisen toiminnan riskien tunnistamista varten yhtiössä on käytössä luotsauksen toimintovirheanalyysi ja yksikkökohtainen työturvallisuusriskiarviointi. Näiden avulla hallitaan turvallisuuskriittisiä toimintoja ja pyritään varmistamaan hyvän ja luotettavan turvallisuustason saavuttaminen yhtiön tuottamissa palveluissa.

Riskiarvioinnin mukaan muita luotsausyhtiön toimintaan liittyviä riskejä ovat mm. henkilöstön työkyvyn aleneminen keski-ikäen kasvaessa, yhtiä tai useampaa työntekijää koskeva vakava onnettomuus, luotsien käytettävyyden heikkeneminen kysynnän vaihdellessa sekä luotsaustoiminnan järjestämisen vaikeutuminen lainsäädännön, viranomaismääräysten tai työtaistelutoimien vuoksi.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 340 henkilöä (2017: 330). Henkilöstöstä määräaikaisessa työsuhteessa oli 30 työntekijää, mikä vastaa 8,8 prosenttia koko henkilöstöstä (26 työntekijää, 7,9 %). Henkilöstölukumäärät ovat tilikauden lopun lukumääriä. Henkilötyövuosia vuonna 2018 oli 324 (315).

Uusina vakituisina työntekijöinä yhtiön palveluksessa aloitti 29 henkilöä (8 henkilöä), jotka sijoittuivat pääosin operatiiviseen toimintaan. Henkilökunnan määrää vastaavasti pienensi työntekijöiden eläköityminen ja irtisanoutumiset, yhteensä 18 henkilöä (12 henkilöä). Operatiivisessa toiminnassa työskenteli 319 henkilöä, eli 93,8 prosenttia koko henkilöstöstä ja hallinnossa 21 henkilöä (operatiivisessa toiminnassa 311, hallinnossa 19).

Henkilöstöstä miehiä oli 310 henkilöä eli 91,2 prosenttia (299, 90,6 %) ja naisia 30 henkilöä eli 8,8 prosenttia koko henkilöstöstä (31, 9,4 %). Henkilöstön keski-ikä on 50,6 vuotta (51,2 vuotta).

Yhtiön henkilöstö kuuluu tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Tulospalkkioerä, joka määräytyy henkilöstörahostolain mukaisesti pääosin yhtiön tulosten perusteella, siirretään henkilöstörahostoon. Tulospalkkiojärjestelmän kynnysedot vahvistaa yhtiön hallitus ja ne ovat voimassa vuoden kerrallaan. Tulospalkkion maksamisen kynnysehtona on, että yhtiö saavuttaa sille asetetut tulos-, turvallisuus- ja palvelutasotavoitteet. Tulostavoitteen toteuma-aste määrää tulospalkkion suuruuden.

Johdon tulospalkkiojärjestelmä noudattaa Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausta ja on voimassa vuoden kerrallaan. Järjestelmän piiriin kuuluvat yksiköiden johtajat sekä toimitusjohtaja. Palkkion maksamisen kynnysedot ovat yhteneväiset henkilöstön tulospalkkiojärjestelmän kanssa. Yleisten tavoitteiden lisäksi johdon tulospalkkion määrä on riippuvainen mm. luotsausmaksujen kansainvälisestä hintavertailusta, henkilöstötyytyväisyyden kehittymisestä sekä yksikön johtajille asetettujen henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Tilinpäätöksessä on huomioitu tulospalkkiovaraus 363 tuhatta euroa. Vuodelta 2017 tulospalkkiota maksettiin yhteensä 278 tuhatta euroa.

Neuvottelut luotsaustoimialan työehtosopimuksesta käytiin keväällä 2018. Neuvotteluissa saavutettiin niin kutsutun yleisen linjan mukainen työehtosopimusratkaisu. Neuvotteluissa sovittiin myös eräistä muutoksista työehtosopimuksen sisältöön. Keskeisimmät muutokset liittyivät luotsien ja luotsikutterinhoitajien lepoaikamääräysten kehittämiseen. Lisäksi perustettiin useita työryhmiä muun muassa valmistelemaan luotsikutterinhoitajien työaikaseurantajärjestelmän käyttöönottoa ja luotsinvälittäjien uutta palkkausjärjestelmää.

Luotsaustoimialan työehtosopimus on voimassa tammikuun 2021 loppuun saakka. Viimeinen sopimusvuosi on optiovuosi, joka toteutuu, mikäli Paltan erityisaloja koskevan sopimuksen osapuolet pääsevät yhteisymmärrykseen kolmannen vuoden palkkaratkaisusta. Mikäli kolmannen vuoden palkantarkistusten tasosta ja mallista ei päästä sopimukseen, luotsaustoimialan työehtosopimus päättyi ilman irtisanomista tammikuussa 2020.

Henkilöstön tyytyväisyyttä mitataan vuosittain tehtävällä henkilöstötutkimuksella. Työnantajalle annettua kokonaisarvosanaa mitataan asteikolla 1 – 6. Vuoden 2018 tutkimuksessa kokonaisarvosana oli 4,7 (4,7). Vastaajista erittäin tai melko tyytyväisiä työnantajaan oli 94 % (93 %). Tutkimukseen vastasi 74 % koko henkilöstöstä (62 %). Esimiehiä valmennettiin henkilöstötutkimuksen tulosten purkuun. Tutkimuksen tuloksia käsiteltiin henkilöstön kanssa asema- tai aluekokousten yhteydessä. Tulosten käsittelyä jatketaan vuoden 2019 alkupuolella.

Yhtiön strategiassa on linjattu, että yhtiön sisäistä koulutusjärjestelmää kehitetään vahvassa yhteistyössä henkilöstön kanssa. Tätä työtä varten syksyllä 2017 perustettu Finnpiilot Akatemia -työryhmä sai työnsä valmiiksi kesäkuussa 2018. Työryhmä pohti tulevaisuuden osaamistarpeita toimintaympäristöanalyysin pohjalta. Finnpiilot Akatemia -työryhmän työn käytännön toteuttamista hoitaa syksyllä 2018 aloittanut koulutus- ja turvallisuuspäällikkö.

Loppuvuodesta 2017 käynnistetty Johtamisen erikoisammattitutkintoon tähtäävä uusien esimiesten koulutus jatkui vuonna 2018. Työterveyshuollon kautta järjestettiin kattava tuki henkilöstölle Emäsalon luotsiveneonnettomuuden johdosta. Tukea järjestettiin sekä henkilöstön yhteistilaisuuksissa luotsiasemilla, että tarjoamalla työntekijöille yksilöllistä tukea.

Toiminnan kehittäminen

Merenkulun automatisoituminen ei tapahdu yhtenä suurena muutoksena vaan vaiheittaisena, eri toimintoihin ja alueille laajenevana kehityksenä. Tarvittavia teknologisia ratkaisuja on jo olemassa, mutta niitä ei vielä hyödynnetä merenkulussa tehokkaasti. Kehityksen etenemiseen vaikuttaa myös sääntelyn asettamat rajoitukset sekä uusien teknologioiden ja järjestelmien korkea hinta.

Luotsausyhtiön on valmistauduttava vastaamaan asiakkaiden uusiin tarpeisiin ja oltava edelläkävijä merenkulun kehityksessä. Teknologiakehitys ei yksinään riitä. Yhtiön on varmistettava, että henkilöstö pystyy kehittämään osaamistaan perinteisissä työtehtävissä sekä vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin tulevaisuudessa.

Finnpilotin kehitystoiminnan tavoitteena on lisätä henkilöstön valmiuksia ja osaamista, kehittää luotsauspalveluiden tuottamiseen käytettäviä työvälineitä, järjestelmiä ja menettelyjä sekä kehittää tulevaisuuden uusia luotsauspalveluja yhdessä autonomisen merenkulun kehittäjäekosysteemin kanssa.

Kehitystoiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi jatkettiin oman toiminnan analysointia ja havainnoista oppimista tehtyjen poikkeamien avulla. Vuoden loppuun mennessä saatiin myös valmiiksi määrittelyt uuden poikkeamien käsittelyjärjestelmän hankintaa varten. Myös poikkeamia analysoiva, riskiarviointeja tekevä ja turvallisuussuosituksia antava Safety-ryhmä aloitti toimintansa.

Vuonna 2018 jatkettiin eLuotsaus-konseptin kehitystä ja määriteltiin tarkemmin sen sisältö. eLuotsaus tarkoittaa kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla luotsauspalveluprosessin vaiheita digitalisoidaan ja kehitetään turvallisemmaksi ja tehokkaammaksi. Tärkeimmät kehityskohteet ovat luotsauspalveluihin liittyvän tiedon keruu, tuotanto ja prosessointi. Kehityksen tuloksena voidaan luoda uusia tapoja tarjota luotsauspalvelua ja mahdollistetaan kokonaan uudenlaisten palveluiden tuottaminen.

Käynnissä olevia eLuotsauksen kehityshankkeita ovat etäluotsaus, Pilot Online, AISLab sekä luotsien tilannekuvajärjestelmät ja niiden rikkaampi sisältö. Lisäksi Finnpilot on tiiviisti mukana vuoden 2018 aikana One Sea - ekosysteemin tutkimushankkeena valmistellussa Sea4Value -hankkeessa, jolle haetaan rahoitusta Business Finlandilta alkuvuonna 2019.

Kutterinhoitajien työ- ja lepoaikojen merkintää ja seuranta helpottavan mobiilisovelluksen ja sen vaatimien toiminnanohjausjärjestelmämuutosten ohjelmointityö aloitettiin huhtikuussa. Työtä edeltävässä selvityksessä kävi ilmi, ettei markkinoilla ollut tarjolla valmista sovellusta, jonka olisi voinut muokata luotsausalan työaikajärjestelmään. Työntekijöiden rooli on korostunut sovelluskehityksessä, jotta ohjelmistosta saadaan helppokäyttöinen ja työhön soveltuva. Sovelluksen koekäyttö aloitettiin marraskuussa 2018 ja se otetaan käyttöön vuoden 2019 alkupuolella.

Yhtiön kiinteistö- ja kalustohallinnan digitaalisia työkaluja kehitettiin edelleen vuoden 2018 aikana siten, että ne vastaavat paremmin toiminnan tarpeita. Kaluston kone- ja paikkatiedot sisältävää IoT-palveluun sisällytettiin kehittyneemmät työkalut, joilla voidaan määrittää ja raportoida optimaalinen veneiden käyttötapa. Myös kiinteistöjen ylläpidon tietojen ja menettelyjen siirtäminen digitaaliseen työtilaan aloitettiin.

Turvallisuus

Työturvallisuus oli vuoden 2018 kehittämistyössä merkittävässä roolissa. Veneiden turvallisuusparannusten määrittely ja toteuttaminen, pelastautumiskoulutuksen kehittäminen, työohjeet ja turvallisuusvarusteiden kokeilut vaativat merkittävää panostusta, sisäistä keskustelua ja ratkaisujen hakemista yhtiön sisällä.

Vuoden lopulla tilatun luotsiveneen turvallisuusominaisuuksiin tehtiin muutoksia, jotka tekevät aluksesta itseoikaisevan. Kaikkiin nopeisiin luotsiveneisiin rakennettiin hätäpoistumistiet ja vastaavat tullaan vuoden 2019 aikana toteuttamaan myös jäissä kulkeviin kuttereihin. Kansityöskentelyn turvallisuutta on parannettu kaiderakenteiden uusimisella. Peruskorjausten yhteydessä käytössä olevien nopeiden luotsiveneiden vakavuutta parannetaan rakenteellisilla muutoksilla.

Henkilöstön pelastautumiskurssin sisältöä kehitettiin yhdessä Meriturvan kanssa. Tarkoitusta varten rakennettiin allashytti, joka mahdollistaa harjoittelun veneen kaatumistilanteen varalle. Henkilökohtaisten turvavarusteiden, kuten kypärän ja putoamissuojien käytön kokeilut aloitettiin vuoden 2018 aikana. Testaamista jatketaan ja tarvittavat hankinnat on tarkoitus saada tehtyä vuoden 2019 alkupuolella.

Luotsiveneen turvallisuuskäsikirjaa täydennettiin vuoden aikana ja työturvallisuusriskiarviot on päivitetty kaikilla luotsausalueilla siten, että onnettomuudessa toteutuneet riskit voidaan rajata. Myös luotsiveneiden käytön säärajoista on laadittu oma työohjeensa. Veneiden käytön säärajojen noudattamista tukevat satamakohtaiset luotsaustoiminnan säärajat.

Turvallisuuden, sisäisen oppimisen ja sitä tukevien järjestelmien kehityksen tueksi Finnpilot perusti uudet digitaalisten palvelujen kehityspäällikön ja koulutus- ja turvallisuuspäällikön tehtävät. Yhtiöön perustettiin myös erillinen Safety-ryhmä, joka käsittelee tulevaisuudessa kaikki poikkeama- ja turvallisuushavainnot.

Ympäristö

Luotsausyhtiön tehtävä on edistää luotsattavan alusliikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta sekä ehkäistä alusliikenteestä ympäristölle aiheutuvia haittoja. Luotsaustoiminnassa tai yhtiön muussa toiminnassa ei vuonna 2018 sattunut ympäristöön vaikuttavaa onnettomuutta.

Luotsaustoiminnan suurimmat ympäristövaikutukset syntyvät kuljetustehtävässä kulutetusta polttoaineesta sekä veneiden ja kiinteistöjen lämmityksestä. Yhtiö tarkkailee ja raportoi luotsausta kohti kuluva polttoaineen ja hiilidioksidipäästön määrää. Vuonna 2018 kulutus luotsausta kohden laski 0,8 % vuoteen 2017 verrattuna. Ympäristön kuormitusta vähennetään alusten uusimisella ja kunnossapidolla. Kaikissa aluksissa käytetään vähärikkistä polttoainetta pakokaasupäästöjen minimoimiseksi.

Finnpilotissa toteutettiin ympäristönäkökohtien ja energiatehokkuuden kartoitus ja arviointi, joka on osa vuonna 2019 sertifioitavan ympäristö- ja energiatehokkuusjärjestelmän (ISO 14001) rakentamista. Yhtiö jatkoi vuoden aikana investointeja energiatehokkuuteen uusimalla edelleen luotsiasemien ja satama-alueidensa valaisimia ja valaistuksenohjaustekniikkaa.

Vuoden 2019 näkymät

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen syksyllä julkaistuissa ennusteissa tavaraviennin ja -tuonnin määrän arvioitiin vuonna 2019 kasvavan noin 3 %. Merikuljetusten kannalta keskeisten toimialojen, metsä- ja kemianteollisuus sekä metallien jalostus, viennin määrän ennustettiin kasvavan noin 2,5 %. Tonnimääraisten tilastojen mukaan Finnpilot arvioi meriliikenteen tavarakuljetusten määrän kasvavan 2,9 %. Talouden suhdanne-ennusteita on alkuvuoden aikana korjattu hieman alaspäin.

Vuodelle 2019 luotsausmaksuun ja luotsauspalvelun hinnoittelurakenteeseen ei tehty muutoksia. Luotsausmäärien ennustetaan lisääntyvän 1,8 % edelliseen vuoteen verrattuna ja liikevaihdon nousevan noin 1,5 %. Ennuste luotsausmääristä perustuu alueellisesti satamilta ja varustamoilta sekä teollisuudelta kerättyyn tietoon. Ennustamisen tukena on käytetty toimialakohtaisia ennusteita sekä satamakohtaisia vienti- ja tuontitilastoja.

Liikevaihtoennusteen ja toiminnan kulurakenteen perusteella luotsausyhtiön vuoden 2019 liikutuloksen ennustetaan olevan hieman alhaisempi kuin päättyneenä vuonna. Liikutuloksen laskuun vaikuttavat henkilöstökulujen, polttoainekustannusten ja turvallisuuteen liittyvien hankintojen lisäys sekä ohjelmistokulujen ja asiantuntijapalveluiden kustannusten kasvu. Kustannusten lisäyksestä johtuen myös Saimaan luotsauksen hintatuen määrän ennustetaan nousevan hieman.

Hallinto

Yhtiön hallinnointiperiaatteet määrittellään hallinnointiohjeessa. Ohjeessa on otettu huomioon yleinen corporate governance –normisto, Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisema hallinnointikoodi, Keskuskauppakamarin julkaisema suositus listaamattomien yhtiöiden hallinnoinnin kehittämisestä sekä valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksen ohjeistus.

Finnpilot Pilotage Oy:n varsinainen yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajan ja neljä jäsentä maaliskuussa 2018 pidetyssä kokouksessa. Hallitukseen puheenjohtajaksi valittiin kauppatieteen maisteri Seija Turunen ja jäseniksi henkilöstöjohtaja Johanna Karppi, liiketoimintajohtaja Tuula-Riitta Markkanen, alivaltiosihteeri Petri Peltonen ja finanssineuvos Kimmo Viertola. Finanssineuvos Kimmo Viertola nimitettiin valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston osastopäälliköksi lokakuussa 2018 ja hänen tilalleen yhtiön hallitukseen valittiin marraskuussa johtava asiantuntija Markus Katara.

Varsinaisten yhtiökokousten päättämät palkkiot hallitukselle vuonna 2018 olivat: hallituksen puheenjohtaja 1 500 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtaja 900 euroa kuukaudessa ja hallituksen jäsen 800 euroa kuukaudessa. Lisäksi maksettiin kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista 400 euroa kokoukselta. Hallitus kokoontui vuoden 2018 aikana kahdeksan kertaa ja lisäksi pidettiin neljä sähköpostikokousta. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 95,0.

Yhtiössä sovelletaan lakia henkilöstön edustuksesta yhtiön hallinnossa. Lakiin perustuva henkilöstön edustus on yhtiön hallituksessa. Henkilöstö nimesi edustajakseen luotsi Jouni Rädyn ja hänen henkilökohtaiseksi varaedustajakseen luotsikutterinhoitaja Aki Saartian. Finnpilot Pilotage Oy:n toimitusjohtajana toimii merikapteeni, DI Kari Kosonen.

Finnpilot Pilotage Oy:n hallitus on nimittänyt kaksi valmistelevaa valiokuntaa. Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat Seija Turunen puheenjohtajana sekä Tuula-Riitta Markkanen ja Petri Peltonen jäseninä. Henkilöstövaliokuntaan kuuluvat Johanna Karppi puheenjohtajana sekä Markus Katara ja Seija Turunen jäseninä.

Yhtiön tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Nina Öfversten.

4.2. Tuloslaskelma

Tilinpäätös 31.12.2018.

	Liite	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Liikevaihto	1	40 291 850	38 082 748
Liiketoiminnan muut tuotot		160 200	107 680
Materiaalit ja palvelut	2	-2 433 203	-2 353 439
Henkilöstökulut	3	-26 636 815	-25 180 281
Poistot	4	-2 401 037	-3 191 529
Liiketoiminnan muut kulut	5	-5 331 819	-4 831 520
Liikevoitto		3 649 176	2 633 658
Rahoitustuotot ja kulut	6	-239	-1 942
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		3 648 937	2 631 715
Tilinpäätössiirrot		-39 494	100 000
Tuloverot		-638 527	-530 265
Tilikauden voitto/-tappio		2 970 916	2 201 450

4.3. Tase

	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	7		
Aineettomat oikeudet		73 803	100 977
Muut pitkävaikutteiset menot		180 667	38 659
		254 470	139 636
Aineelliset hyödykkeet	8		
Maa- ja vesialueet		697 341	697 341
Rakennukset ja rakennelmat		3 013 336	2 917 070
Vesialukset		12 448 491	13 395 978
Koneet ja muu kalusto		1 176 100	1 083 628
Keskeneräiset hankinnat		746 500	191 219
		18 081 768	18 285 236
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		4 800	4 800
		4 800	4 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		18 341 038	18 429 671
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		1 792 446	1 698 696
Saamiset konserniyrityksiltä		0	7 758
Muut saamiset		270 622	244 019
Siirtosaamiset	9	727 772	601 950
		2 790 840	2 552 424
Rahat ja pankkisaamiset		5 208 867	6 548 142
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		7 999 706	9 100 566
Vastaavaa yhteensä		26 340 744	27 530 237

	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	10		
Osakepääoma		2 000 000	2 000 000
Sijoitetun muun oman pääoman rahasto		6 433 796	10 033 796
Edellisten tilikausien voittovarot		1 527 450	426 100
Tilikauden voitto/tappio		2 970 916	2 201 450
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		12 932 162	14 661 346
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	11	5 610 195	5 570 701
VIERAS PÄÄOMA	12		
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ostovelat		948 270	677 721
Muut velat		833 400	830 738
Siirtovelat		6 016 718	5 789 732
		7 798 388	7 298 191
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		7 798 388	7 298 191
Vastattavaa yhteensä		26 340 744	27 530 237

4.4. Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myyntistä saadut maksut	40 058 764	38 040 926
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	163 658	122 615
Maksut liiketoiminnan kuluista	-33 951 474	-32 419 143
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä	6 270 948	5 744 398
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1 704	-6 403
Saadut korot liiketoiminnasta	1 465	4 461
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	6 270 709	5 742 455
Maksetut välittömät verot	-757 681	-297 529
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA (A)	5 513 028	5 444 926
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 312 404	-2 146 924
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	160 200	107 680
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA (B)	-2 152 204	-2 039 245
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen lyhennys	0	-470 833
Oman pääoman muutos	-3 600 000	0
Osingonjako	-1 100 100	-4 000 000
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA (C)	-4 700 100	-4 470 833
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys +, vähennys -	-1 339 276	-1 065 152
Rahavarat tilikauden alussa	6 548 142	7 613 294
Rahavarat tilikauden lopussa	5 208 867	6 548 142

4.5. Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätöksen esitystapaa säätelevät kirjanpitolaki (KPL), kirjanpitoasetus (KPA), kirjanpitolautakunnan yleisohje tuloslaskelmien ja taseiden esittämisestä sekä yhteisöainsäädäntö. Tilinpäätös on laadittu 31.12.2018 voimassa olleen kirjanpitolain mukaisesti.

Myynnin tuloutusperiaatteet

Liikevaihtoon sisältyvät luotsaustuotot kirjataan tilikauden tuotoksi luotsauksen alkamisajankohdan mukaan.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä taloudellisen pitoajan perusteella lasketuilla suunnitelman mukaisilla poistoilla. Poistot on tehty hyödykkeiden käyttöönottokuukaudesta alkaen. Hyödykeryhmäkohtaiset poistoajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat hyödykkeet	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoja
Luotsirakennukset	30-35 vuotta
Varastorakennukset	10-25 vuotta
Työkoneet	5-10 vuotta
Kuljetusvälineet	5 vuotta
Vesialukset	5-20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3-10 vuotta

Käyttöomaisuuden taloudellisten pitoaikojen määrittelyssä on otettu huomioon kaluston käytön yksilölliset olosuhteet. Kuttereiden käyttöiksi on määritelty käyttökokemusten perusteella 20 vuotta ja nopeille luotsiveneille 10 vuotta. Perusparannusmenojen hankintamenojen poistoaikaa määriteltäessä otetaan huomioon pääkohteen jäljellä oleva poisto aika ja kohteen todennäköinen taloudellinen pitoaika peruskorjauksen jälkeen. Taloudellisen pitoajan määrittelyssä on noudatettu varovaisuuden periaatetta.

Saamisten arvostaminen

Saamiset arvostetaan nimellisarvoon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen arvoon. Luottotappiot kirjataan kuluksi tilinpäätöksen yhteydessä.

Vastuut

Tilinpäätöksen liitetietoina eritellään tulevaisuuteen kohdistuvat vuokravastuut ja muut sopimukset, jotka aiheuttavat taloudellisia sitoumuksia tulevaisuudessa. Toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille vastuut lasketaan sopimuksen irtisanomisajan mukaan.

Lähipiiritapahtumat

Finnpilot Pilotage Oy:n lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiö, yhtiön hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä. Yhtiöllä ei tilikauden aikana ole ollut tavanomaisista kaupallisista ehdoista poikkeavia liiketoimia lähipiirin kanssa.

Laskennalliset verot

Yhtiö ei ole kirjannut tilinpäätökseen laskennallista verovelkaa tilinpäätössiirtojen kertymistä.

Muut laadintaperiaatteet

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Saimaan kanavalla ja Saimaan vesistöalueella peritään alennettuun yksikköhintaan perustuvaa maksua. Alennetusta yksikkö hinnasta yhtiölle aiheutuvat tulonmenetykset korvataan valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta. Saatu korvaus (Saimaan hintatuki) sisältyy liikevaihtoon.

Tuloslaskelman liitetiedot

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
1. Liikevaihto		
Luotsaustuotot	36 714 897	34 565 634
Saimaan määräraha	3 478 168	3 445 958
Muut tuotot	98 784	71 156
Yhteensä	40 291 850	38 082 748
2. Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 440 229	-1 321 608
Ulkopuoliset palvelut	-992 975	-1 031 831
Yhteensä	-2 433 203	-2 353 439
3. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-22 095 344	-20 729 453
Eläkekulut	-3 731 648	-3 565 468
Muut henkilösivukulut	-809 823	-885 360
Yhteensä	-26 636 815	-25 180 281
Toimitusjohtajan ja hallituksen		
Palkat ja palkkiot	-251 733	-317 608
Henkilöstön lukumäärä kauden lopussa		
Hallinto	21	19
Operatiivinen henkilöstö	319	311
Yhteensä	340	330
4. Poistot		
Aineettomista hyödykkeistä	-50 407	-37 638
Rakennuksista ja rakennelmista	-269 847	-320 242
Koneista ja kalustosta	-2 080 783	-2 833 649
Yhteensä	-2 401 037	-3 191 529
5. Liiketoiminnan muut kulut		
Henkilöstöön liittyvät kulut	-2 195 860	-1 943 764
Kiinteistökulut, vuokrat ja muut käyttömenot	-1 410 238	-1 153 522
Muut liiketoiminnan kulut	-1 725 721	-1 734 234
Yhteensä	-5 331 819	-4 831 520
Tilintarkastajien palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	11 700	9 000
Yhteensä	11 700	9 000
6. Rahoitustuotot ja kulut		
Muut korko ja rahoitustuotot	1 465	4 461
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1 704	-6 403
Yhteensä	-239	-1 942

Saimaan tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Luotsaustuotot	1 346 142	1 312 122
Muut myyntituotot	2 313	946
Saimaan hintatuki	3 478 168	3 445 958
Liikevaihto	4 826 623	4 759 025
Liiketoiminnan muut tuotot	411	14 695
Materiaalit ja palvelut	-88 336	-87 997
Henkilöstökulut	-3 653 206	-3 557 962
Poistot	-87 565	-248 528
Liiketoiminnan muut kulut	-997 897	-878 925
Liiketulos	30	309
Rahoitustuotot ja -kulut	-30	-309
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0	0
Tilikauden tulos	0	0

Taseen liitetiedot

	31.12.2018	31.12.2017
7. Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	156 866	64 563
Lisäykset	7	92 302
Hankintameno kauden lopussa	156 873	156 866
Kertyneet poistot 1.1.	-55 889	-33 227
Tilikauden poistot	-27 181	-22 662
Kertyneet poistot kauden lopussa	-83 070	-55 889
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	73 803	100 977
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	312 085	312 085
Lisäykset	69 229	0
Siirrot keskeneräisistä	96 005	0
Hankintameno kauden lopussa	477 319	312 085
Kertyneet poistot 1.1.	-273 426	-258 450
Tilikauden poistot	-23 226	-14 976
Kertyneet poistot kauden lopussa	-296 653	-273 426
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	180 667	38 659
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	254 470	139 636
8. Aineelliset hyödykkeet		
Maa ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	697 341	697 341
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	697 341	697 341
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	5 099 775	4 942 895
Lisäykset	328 371	156 880
Siirrot keskeneräisistä	37 743	0
Hankintameno kauden lopussa	5 465 889	5 099 775
Kertyneet poistot 1.1.	-2 182 706	-1 862 464
Tilikauden poistot	-269 847	-320 242
Kertyneet poistot kauden lopussa	-2 452 553	-2 182 706
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	3 013 336	2 917 070

Vesialukset		
Hankintameno 1.1.	25 089 867	23 753 887
Lisäykset	802 091	1 489 038
Vähennykset	-59 813	-584 058
Hankintameno kauden lopussa	25 832 145	25 089 867
Kertyneet poistot 1.1.	-11 693 889	-9 690 868
Vähennysten kertyneet poistot	59 813	544 058
Tilikauden poistot	-1 749 577	-2 547 079
Kertyneet poistot kauden lopussa	-13 383 653	-11 693 889
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	12 448 491	13 395 978
Koneet ja muu kalusto		
Hankintameno 1.1.	2 009 114	1 754 379
Lisäykset	423 677	274 956
Siirrot keskeneräisistä	0	50 514
Vähennykset	0	-70 735
Hankintameno kauden lopussa	2 432 791	2 009 114
Kertyneet poistot 1.1.	-925 486	-707 830
Vähennysten kertyneet poistot	0	68 915
Tilikauden poistot	-331 206	-286 571
Kertyneet poistot kauden lopussa	-1 256 692	-925 486
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 176 100	1 083 628
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	191 219	538 985
Lisäykset	689 029	133 748
Valmiiden siirrot keskeneräisistä	-133 748	-481 514
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	746 500	191 219
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	18 081 768	18 285 236
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	4 800	4 800
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	4 800	4 800
Konserniyitykset		
Ice Advisors Oy, Helsinki		
Konsernin omistusosuus-%	60	60
Oma pääoma 31.12.	33 884	39 554
Tilikauden tulos	-5 670	-16 358
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 792 446	1 698 696
Saamiset konserniyityksiltä	0	7 758
Muut saamiset	270 622	244 019
Siirtosaamiset	727 772	601 950
Yhteensä	2 790 840	2 552 424
9. Siirtosaamisten olennaiset erät		
Polttoaineen valmistevero	367 200	352 200
Kela-korvaus työterveyshuollosta	151 661	75 030
Muut erät	208 910	174 720
Yhteensä	727 772	601 950

10. Oman pääoman muutokset

Osakepääoma 1.1.	2 000 000	2 000 000
Osakepääoma 31.12.	2 000 000	2 000 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	10 033 796	10 033 796
Tilikauden vähennykset	-3 600 000	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	6 433 796	10 033 796
Edellisten tilikausien voittovarot	2 627 550	4 426 100
Osingonjako valtiolle	-1 100 100	-4 000 000
Yhteensä	1 527 450	426 100
Tilikauden voitto (tappio)	2 970 916	2 201 450
Oma pääoma yhteensä	12 932 162	14 661 346
Voitonjakokelpoiset varat	10 932 162	12 661 346

11. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero rakennuksista ja rakennelmista	-719 931	-644 608
Poistoero koneista ja kalustosta	6 330 126	6 215 309
Yhteensä	5 610 195	5 570 701

12. Vieras pääoma

Laskennalliset verovelat

Tilinpäätössiirroista	1 122 039	1 114 140
Yhteensä	1 122 039	1 114 140

Siirtovelkojen olennaiset erät

Jaksotetut henkilösivukulut	260 592	218 573
Jaksotetut lomapalkkavelat sivukuluineen	4 868 600	4 609 100
Eläkevastuuvelka	290 010	372 870
Tuloverojen jaksotus	113 579	232 736
Muut erät	483 936	356 453
Yhteensä	6 016 718	5 789 732

Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedostot

	31.12.2018	31.12.2017
Vuokravastuut		
seuraavan 12 kk kuluessa maksettava	470 292	515 154
myöhemmin maksettava	148 750	155 948
Yhteensä	619 042	671 102
Leasingvastuut		
seuraavan 12 kk kuluessa maksettava	10 879	11 695
myöhemmin maksettava	5 937	15 534
Yhteensä	16 816	27 229
Muut tilaussopimuksiin perustuvat vastuut		
seuraavan 12 kk kuluessa maksettava	849 241	104 473
Yhteensä	849 241	104 473

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto prosentti	=	$\frac{\text{liiketulos} - \text{rahoituserät} - \text{verot}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	=	$\frac{\text{liiketulos} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{oma pääoma} + \text{korolliset velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste prosentteina	=	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{poistoero verovelalla vähennettynä}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakkomaksut}}$
Nettovelkaantumisaste	=	$\frac{\text{korolliset velat} - \text{rahat ja pankkisaamiset}}{\text{oma pääoma}}$
Maksuvalmius (Quick ratio)	=	$\frac{\text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{saadut ennakkomaksut}}$

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä säilytystavoista

Luettelo kirjanpitokirjoista:

Päiväkirjat	ATK-listoina
Pääkirjat	ATK-listoina
Käyttöomaisuuserittelyt	ATK-listoina
Tasekirja	Sidottuna kirjana
Tase-erittelyt	Sidottuna kirjana
Myyntireskontra	ATK-listoina
Ostoreskontra	ATK-listoina
Palkkakirjanpito	ATK-listoina

Tositelajit:

Palkkatositteet	1	ATK-listoina
Myyntilaskut	20001	Paperitositteina
Ostolaskut	30001	Elektroninen arkisto
Käteisostotositteet	40001	Paperitositteina
Matkalaskut	300000	Elektroninen arkisto
Maksutositteet	60001	ATK-listoina
Muistiotositteet	70001	Paperitositteina
Liitetietotositteet	80001	Paperitositteina
Käyttöomaisuustositteet	90001	ATK-listoina
Suoritustositteet	150001	ATK-listoina
Pankkitositteet	200001	ATK-listoina

Tositteiden säilytystapa:

Tasekirjat säilytetään yhtiön arkistotiloissa pysyvästi ja muut kirjanpitokirjat sekä tililuettelo vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto ja muu kirjanpitoaineisto säilytetään arkistoituna yhtiön tiloissa arkistomapeissa vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jona tilikausi on päättynyt. Ostolaskut säilytetään elektronisessa arkistossa, jonka tietokanta on tallennettu järjestelmän toimittajan palvelimelle sekä CD-ROM-levylle.

4.6. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä ja tilinpäätösmerkintä

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Finnpilot Pilotage Oy:n tilikauden 2018 voitto oli 2 970 915,99 euroa ja jakokelpoiset varat ovat 10 932 161,74 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että yhtiö jakaa vuodelta 2018 osinkoa 18,75 euroa osakkeelta, yhteensä 1 500 000,00 euroa sekä varojen jakamista omistajalle sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta 2 000 000,00 euroa.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 7. maaliskuuta 2019

Seija Turunen, puheenjohtaja

Johanna Karppi

Markus Katara

Tuula-Riitta Markkanen

Petri Peltonen

Jouni Rätty, henkilöstön edustaja

Kari Kosonen, toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 7. maaliskuuta 2019

KPMG Oy Ab

Nina Öfversten, KHT